

KOVO 11-OJI – LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO DIENA

1990 m. kovo 11 d. Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba pasirašė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo aktą, kuriame rašoma, kad atstatomas 1940 m. svetimos jėgos panaikintas Lietuvos Valstybės suvereninių galių vykdymas ir Lietuva nuo šiol yra nepriklausoma valstybė. Akte remiamasi 1918 m. vasario 16 d. pasirašytu Lietuvos nepriklausomybės aktu, kuris niekada nenustojo turėjęs teisinės galios. Aktą pasirašė LR Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas Vytautas Landsbergis ir kiti Tarybos nariai. Aukščiausiosios Tarybos deputatai pasirašius Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo aktą. Vilnius, 1990 03 11.

LRS archyv. nuotr.

EK REKOMENDACIJOS NAUDINGOS LIETUVOS VYKDOMOMS REFORMOMS

Penktadienis, kovo 3 d. (Vilnius). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su Europos Komisijos (EK) vicepirmininku Valdžiu Dombrovskiu, atsakingu už eurą, socialinį dialogą, finansinį stabilumą, finansines paslaugas ir kapitalo rinkų sąjungą. Susitikime aptarta, kaip Lietuva įgyvendino pernai Europos Komisijos pateiktas ekonomines rekomendacijas, taip pat apžvelgti Europos Komisijos

pristatyti ES ateities scenarijai, pasirengimas „Brexit“ deryboms.

Europos Komisija palankiai vertina Lietuvos pažangą užsitikrinant energijos tiekimo saugumą, augančią ekonomiką, mažėjančią nedarbą ir neapmokestinamųjų pajamų didinimą. Tačiau pajamų nelygybė Lietuvoje išlieka viena didžiausių ES ir vis dar auga.

Socialinės atskirties mažinimas yra vienas pagrindinių

Prezidentės Vyriausybei išsakytų darbo prioritetų.

Susitikime su Europos Komisijos viceprezidentu šalies vadovė taip pat pabrėžė, jog Lietuvos įgyvendinamas socialinis modelis yra svarbi struktūrinė reforma, kuriai Europos Komisija turėtų taikyti išlygą, vertindama Lietuvos finansinę drausmę.

Lietuvai būtina neatidėliojant įgyvendinti struktūrines reformas ir darbo rinkos, švietimo,

socialinės bei sveikatos apsaugos srityse. Pasak Prezidentės, Europos Komisijos rekomendacijos yra naudingos, siekiant, kad augančios ekonomikos rezultatus pajustų kiekvienas Lietuvos žmogus.

Susitikime atkreiptas dėmesys, jog nepakankama pažanga mokslo ir inovacijų srityje, prasta švietimo kokybė, įgūdžių stoka tampa vis rimtesne kliūtimi ekonomikos augimui. Šalies vadovės iniciatyva pernai Seime patvirtintos Mokslo ir inovacijų politikos kaitos gairės, kuriose numatoma, kaip kurti

veiksmingą švietimo sistemą, skatinti spartesnę mokslo pažangą, inovacijų kūrimą ir diegimą viešajame bei verslo sektoriuje. Šią Prezidentės iniciatyvą palankiai vertina ir Europos Komisija, kaip vieną iš svarbiausių veiksmų reformuojant inovacijų politiką.

Su Europos Komisijos vicepirmininku šalies vadovė aptarė ir ES ateities scenarijus. Prezidentės teigimu, Komisijos pristatyti scenarijai skatina rimtai susimąstyti dėl Bendrijos ateities ir būtinų reformų.

Prezidentės spaudos tarnyba

RUSIJA KALTA DĖL DAUGYBĖS ŽMOGAUS TEISIŲ PAŽEIDIMŲ

Rusijos vyriausybė 2016 metais tiesiogiai ar netiesiogiai prisidėjo prie daugybės žmogaus teisių pažeidimų pačioje Rusijoje ir Ukrainoje, teigiama JAV Valstybės departamento pranešime dėl žmogaus teisių pasaulyje per pastaruosius metus. Kaip pranešė Svoboda.org, šia ataskaita yra pirmasis toks dokumentas, parengtas Donaldo Trumpo administracijos, pristatytas Vašingtone penktadienį.

Ataskaitoje pabrėžiama, kad tebesitęsianti Krymo aneksija ir Rusijos intervencija Rytų Ukrainoje, be kita ko, prisideda prie žmogaus teisių padėties pačioje Rusijoje pablogėjimo. Teigiama, kad Rusija ir toliau remia ir apripina prorusiškos separatist-

tus Donbase, todėl atsako už tūkstančius civilių mirčių ir Ukrainos piliečių teisių pažeidimus, taip pat ir aneksuotame Kryme.

Dokumente taip pat kalbama apie Rusijoje galiojančius žodžio, susirinkimų ir spaudos laisvės apribojimus. Pabrėždama, kad šalyje buvo priimti „represiniai įstatymai“, pagal kuriuos „yra persekiojami, sulaikomi, areštuojami ir skiriamos baudos“ asmenims, kritikuojantiems valdžios institucijas ir Rusijos veiksmus Ukrainoje.

Ukrainos valdžios institucijos ataskaitoje kritikuojamos už žmogaus teisių pažeidimus Donbase ir nesugebėjimą patraukti atsakomybėn tokių pažeidimų kaltininkus. **ELTA**

EUROPOS PARLAMENTAS REIKALAUJA ĮVESTI VIZŲ REŽIMĄ JAV PILIEČIAMS

Europos Parlamentas pareikalavo įvesti vizas JAV piliečiams, nes pats Vašingtonas ne visoms ES valstybėms taiko bevizį režimą. Priimtoje rezoliucijoje Parlamentas ketvirtadienį paragino Europos Komisiją per du mėnesius imtis atitinkamų teisinių žingsnių. JAV reikalauja vizų iš penkių ES šalių: Bulgarijos, Kroatijos,

Lenkijos, Rumunijos ir Kipro, praneša agentūra *AFP*.

Europos Komisija yra teisiškai įpareigota imtis žingsnių dėl bevizio režimo laikino atšaukimo, jei trečioji šalis savo ruožtu jį suteikia ne visoms ES valstybėms, pareiškė Parlamentas. Komisija esą turėjo imtis veiksmų jau pernai metų balandį – praėjus

dvejiems metams po to, kai ES informavo JAV, jog bevizis režimas daliai šalių narių negalioja.

Naujasis JAV prezidentas Donaldas Trampas kritikuoja Europą kaip neefektyvią ir biurokратиšką. Jis „puikiu“ pavadino Jungtinės Karalystės sprendimą trauktis iš ES.

Tiesa, bevizio režimo JAV piliečiams sustabdymui turėtų pritarti ir ES šalys narės. **ELTA**

NATO PLĖTRA NEPRIEŠTARAUJA JOKIEMS SUSITARIMAMS

NATO generalinio sekretoriaus Jenso Stoltenbergo teigimu, Aljanso plėtra neprieštarauja jokiems susitarimams ir pažadams.

„Tokių susitarimų ir pažadų (dėl NATO plėtros apribojimų) nebuvo, galiu jums parodyti dokumentus, kurie tai patvirtina“, – interviu Šveicarijos

laikraščiui „Le Temps“ sakė J. Stoltenbergas, atsakydamas į klausimą, ar Aljanso plėtra neprieštarauja įsipareigojimams, prisiimtiems Sovietų Sąjungos byrėjimo laikotarpiu.

Žurnalistui paklausus, ar Aljansui nederėtų atsisakyti Ukrainos ir Gruzijos prijungimo idėjos, J. Stoltenbergas

atsakė: „Tai būtų itin pavojinga. Jeigu NATO pradės kalbėti, jog yra pasirengusi uždaryti duris tokioms šalims kaip Ukraina ir Gruzija, kad sumažėtų santykių su Rusija įtampa, mes užimtume nepriimtina poziciją, atkurdami įtakos sferas, kai didžiosios valstybės turi teisę spręsti už mažas šalis.“ **LRT**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Didžiausia investicinė programa atkurtos valstybės istorijoje įgyvendinta sėkmingai – Lietuvai jau išmokėta 95 proc. 2007–2013 m. Europos Sąjungos (ES) fondų lėšų. Jomis atnaujinta daugiau kaip 700 švietimo, beveik 350 sveikatos priežiūros įstaigų, nutiesta 1,7 tūkst. kilometrų naujų ir rekonstruota esamų kelių, 250 tūkst. žmonių atvertas kelias įsidarbinti.

Senatvės pensijos Lietuvoje – 35 proc. mažesnės negu Estijoje ir 15 proc. kuklesnės negu Latvijoje, rodo Latvijos centrinės statistikos valdybos paskelbti duomenys. Paskutinį praėjusių metų ketvirtį vidutinė senatvės mėnesio pensija Lietuvoje buvo 255 eurai, Latvijoje – 301 euras, Estijoje – 390 eurų. Per metus pensijos labiausiai pakilo Estijoje. Palyginti su tuo pačiu 2015 metų laikotarpiu, vidutinė senatvės pensija Lietuvoje padidėjo 3,4 proc., Latvijoje – 2,9 proc., Estijoje – 5,3 procento.

Vidutinis atlyginimas Lietuvoje yra mažiausias iš visų Baltijos šalių. Statistika rodo, kad Estijoje vidutinis darbo užmokestis yra beveik 30 procentų didesnis, o Latvijoje – 8 procentais. Vidutinis atlyginimas Estijoje iki mokesčių siekia 1182 eurus, Latvijoje – beveik 900 eurų, o Lietuvoje – 823 eurus. Per metus vidutinis darbo užmokestis labiausiai augo Lietuvoje – beveik 9 procentais, Latvijoje – 6, Estijoje – 7 procentais.

Nedarbo lygis Lietuvoje pirmąjį šių metų mėnesį buvo 8,1 proc. ir atitiko Europos Sąjungos (ES) vidurkį, skelbia Eurostatas. Per metus – sausį, palyginti su 2016-ųjų sausiu – šis rodiklis Lietuvoje sumažėjo 0,1 punkto, o palyginti su pernai gruodžiu – ūgtelėjo 0,5 punkto, rodo kovo 2 d. paskelbti ES statistikos tarnybos duomenys. Sausio pabaigoje Lietuvoje darbo neturėjo 119 tūkst. gyventojų. Jaunimo iki 25 metų nedarbas Lietuvoje per metus padidėjo 1,9 punkto, o per mėnesį – 0,1 punkto iki 15,5 proc. Visoje ES šis rodiklis siekė 18,1 proc., o tik euro zonoje – 20 procentų. Eurostatas, remdamasis preliminariais duomenimis, skelbia, jog visoje ES spalį darbo neturėjo beveik 20 mln. žmonių. Mažiausias nedarbo lygis buvo Čekijoje (3,4 proc.), didžiausias – Graikijoje (23 proc.).

Nuo šiol kiekvienas gali patikrinti, kokio dydžio vidutinį atlyginimą darbuotojams moka Lietuvos darbdaviai – pradedant banku ar prekybos tinklu, baigiant Gariūnų turgumi ar Seimu. „Sodros“ pradėjo skelbti duomenis apie apdraustiesiems asmenim apskaičiuotų pajamų vidurkį (jei jų dirba daugiau nei 3) ir bendrą socialinio draudimo įmokų sumą. Šie duomenys, kaip ir darbuotojų skaičius arba skola „Sodros“ biudžetui, tapo vieši nuo metų pradžios įsigaliojus Valstybinio socialinio draudimo įstatymo pataisoms. Visi atlyginimai skelbiami prieš mokesčius. Pavyzdžiui, Lietuvos komerciniai bankai savo darbuotojams sausio mėnesį mokėjo tokį vidutinį atlyginimą „ant popieriaus“: „Swedbank“ – 1 640 Eur, SEB bankas – 1 554 Eur, DNB bankas – 1 410 Eur, „Nordea“ – 1 725 Eur, „Danske Bank“ – 1 610 Eur, Šiaulių bankas – 1 107 Eur.

Pagal 2016 m. apgyvendinimo įstaigų statistiką, Lietuvoje pernai apsilankė ir bent vieną naktį praleido 1,49 mln. turistų iš užsienio, t.y. 9,4 proc. daugiau nei 2015 m. Vietinių turistų skaičius augo net 10,2 proc. – po Lietuvą praėjusiais metais keliavo ir bent vienai nakvynei šalies apgyvendinimo įstaigose apsistojo 1,26 mln. gyventojų. Bendras Lietuvos turizmo augimas 2016 m. siekia 9,8 proc. (2015 m. bendras augimas buvo 5,9 proc.), rašoma pranešime spaudai. Šalių, iš kurių pernai atvyko daugiausia turistų, dešimtukas nesikeičia: daugiausia turistų apgyvendinimo įstaigos priėmė iš prioritetinės Lietuvos atvykstamojo turizmo rinkos Vokietijos (174,8 tūkst., arba 2,8 proc. daugiau nei 2015 m.). Taip pat – Baltarusijos (171,9 tūkst., arba +5,2 proc.), Rusijos (150,6 tūkst., arba +0,7 proc.). Ypač sparčiu augimu išsiskyrė turistų srautas iš Ukrainos (84 tūkst., arba +41,3 proc.), Lenkijos (148,4 tūkst., arba +16,7 proc.), Latvijos (134 tūkst., arba +15,3 proc.), Estijos (58 tūkst., arba 10,9 proc.). Didžiausiu augimu tarp prioritetinių rinkų išsiskyrė Prancūzija – pernai Lietuvos apgyvendinimo įstaigose viešėjo 36 tūkst. prancūzų, t. y. net 19,6 proc. daugiau nei 2015 m. Augantys rodikliai užfiksuoti ir visose tolimosiose prioritetinėse rinkose: turistų iš Izraelio padaugėjo 25,3 proc. (19,7 tūkst.), iš Kinijos +25,3 proc. (11,9 tūkst.), iš Japonijos +7,4 proc. (22,6 tūkst.), iš JAV +6,9 proc. (35,2 tūkst.).

LRT, ELTA

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA

LAIMĖJAMOSIŲ JAV SUREKOGAS
LIETUVOS GAIDROKOGAS
PASTIPRONGAS

METAMS - \$55.
PUSEI METŲ - \$40.
PIRMA KLASĖ - \$78.
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

JAV PREZIDENTAS KRITIKAVO NAFTA, KINIJOS ĮSTOJIMĄ Į PPO IR JAV PREKYBOS DEFICITĄ

Jungtinių Amerikos Valstijų Prezidentas Donaldas Trampas.

Reuters

Kovo 1 d. pirmą kartą kreipdamasis į JAV Kongresą prezidentas Donaldas Trampas sukritikavo Šiaurės Amerikos laisvosios prekybos sutartį (NAFTA), Kinijos prisijungimą prie Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) ir JAV prekybos deficitą, taip pat pareiškė ketinąs „įveikti šių tragiškų įvykių padarinius“.

40 dienų JAV prezidento pareigas einantis D. Trampas savo kreipimesi į Kongresą savo kreipimesi į Kongresą žadėjo atkurti Amerikos dviasią ir teigė, kad griežtos imigracijos priemonės padės užtikrinti

šalyje saugumą bei suteikti amerikiečiams darbo vietas.

„Mes praradome daugiau nei ketvirtadalį gamybos darbo vietų dėl to, kad buvo pasirašyta NAFTA. Netekome 60 tūkst. gamybinių pajėgumų, nes Kinija prisijungė prie PPO 2001 metais“, – sakė D. Trampas.

Prezidentas pridūrė, kad JAV prekybos su kitomis šalimis deficitas per praėjusius metus viršijo 800 mlrd. dolerių, ir pabrėžė ketinąs dėti pastangas, kad „šie tragiški padariniai būtų įveikti“.

Kreipdamasis į Kongresą D. Trampas taip pat pranešė apie planus sumažinti korporacijų pelno mokestį ir apkarpyti mokesčius viduriniajai klasei.

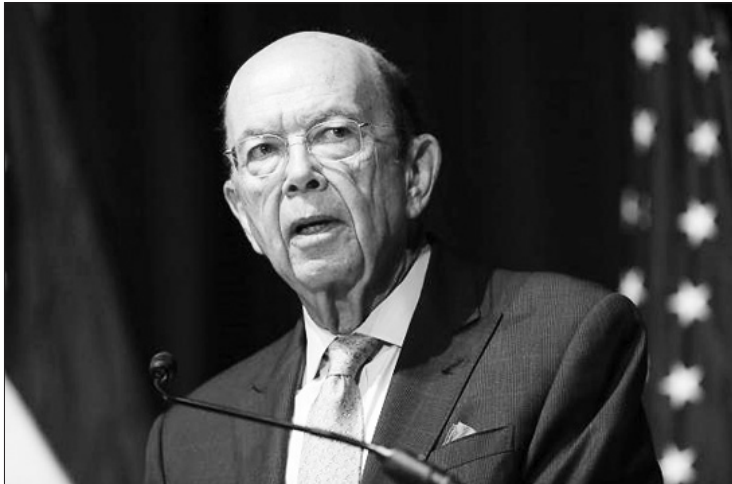
„Mes turime iš naujo paleisti JAV ekonomikos variklį... Mano ekonomistų komanda kuria planus įvesti istorinį pelno mokestį, tokį, kad mūsų bendrovės galėtų konkuruoti ir klestėti“, – sakė D. Trampas, pridurdamas, kad „tuo pat metu mes pastebimai palengvinsime mokesčių našta viduriniajai klasei“. *ELTA*

JAV PREKYBOS SEKRETORIUS APIE „AGRESYVIĄ POLITIKĄ“

JAV vykdys agresyvią ir aktyvią prekybos politiką, kovo 3 d. interviu *CNBC* pareiškė naujasis JAV prekybos sekretorius Wilburas Rossas.

„Prekyboje būsimė agresyvūs, nes žinome, kad anksčiau dėl sandorių JAV teko panaikinti nemažai darbo vietų, uždaryti daug įmonių“, – pareiškė pareigūnas. Jis pabrėžė, kad ankstesnė prekybos politika nebus tęsiama.

79-erių metų milijardierius W. Rossas JAV prekybos sekretoriaus postą užėmė kovo 1 dieną. W. Rossas specializavosi sunkumų patiriančio verslo srityje, o nuo šiol sieks įgyvendinti JAV prezidento Donaldo Trampo pažadus grąžinti darbo vietas JAV pramonės srityje.

JAV prekybos sekretorius Wilburas Rossas (Wilbur Ross). *CNBC*

W. Rossas taip pat derins JAV prekybos politikos kursą su JAV prekybos atstovu Robertu Lighthizeriu, vis dar tebelaukiančiu Senato patvirtinimo.

Nuo 2014 metų W. Rossas ėjo Kipro banko – didžiausio

banko Kipre – direktorių valdybos vicepirmininko pareigas. 2013 bankas išgelbėtas nuo bankroto, kai euro zonos šalys ir Tarptautinis valiutos fondas (TVF) suteikė finansinės pagalbos. *ELTA*

ŠVEDIJOJE GRĮŽTA PRIVALOMAS ŠAUKIMAS Į KARIUOMENĘ

Privalomos karinės tarnybos įstatymas Švedijoje buvo aštuoniolika kartų taisomas, vis mažinant šauktinių amžių ar tarnavimo laiką, tačiau Švedijos kariuomenės gretos užsipildydavo net šaukiant vis mažiau. Iš dalies švedai visada žinojo, kad būtent pasirošimas gintis garantuoja jiems galimybę likti neutraliems ir nekariaujantiems. 200 metų karo nemačiusi valstybė ir tarpukariu Šiaurės Europoje būrė neutralių valstybių bloką, bet tik pati sugebėjo išlikti neįsuktą į Antrojo pasaulinio karo mės- malę, nes paskutiniais metais iki

karo milžiniškais mastais didino savo karinį biudžetą.

Po Šaltojo karo pabaigos šalis pasuko priešingu keliu. Per ketvirtį amžiaus BVP gynybai nukrito nuo 2,6 iki 1,1 procento BVP, o vietoj 80 procentų švedų jaunuolių, atlikdavusių karinę tarnybą, 2005 m. liko vos septyniolika, bet Švedija vis dar sulaukdavo žymiai daugiau savanorių, nei galėjo priimti tris kartus už Lietuvą didesnės valstybės kariuomenė. Tad 2009 m., šalies vyriausybei nemanant, kad Gruzijos karas su Rusija ką nors signalizuoja jų pačių sau-

gumui, nedideliu balsų skirtumu privalomoji karinė tarnyba buvo panaikinta.

2018-ųjų sausio pirmąją 11 mėnesių karinę tarnybą pradės 4000 atrinktų švedų. Priešingai nei Baltijos šalyse, visų – vaikinų ir merginų. Be nacionalinės vienybės, gynybos ir lygiavos visuomenės skatinimo, dabar kariuomenė turi atlikti ir lyčių lygybės skatinimo funkciją. Tačiau užtruks kiek laiko, kol ėjimą į kariuomenę dabartiniai aštuoniolikmečiai vėl ims laikyti ne gniuždančia prievarta, o normalia pareiga. *LRT*

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirmą klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiuro numerio kaina - \$2.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

NETEISINGUMO JAUSMAS – VALSTYBINGUMO DUOBKASYS

Niekas žmogaus taip skaudžiai nežeidžia, kaip akis draskanti neteisybė. Sakoma, kad darbas iš beždžionės padarė žmogų. Nesileidžiant į polemiką su žmogaus kildintojais iš beždžionės, galima pridurti, kad vien darbas to nebūtų padaręs – gamtoje ir varnos bei meškos moka pasinaudoti įrankiais, bet kaip netapo žmogumi, taip netapo. Teisingumo jausmas – štai kas išskiria žmogų iš gyvūnijos tarpo. Ir atvirkščiai – šį jausmą praradęs žmogus ima elgtis gyvuliškai.

Kiek to jausmo yra mumyse? Matyt, nemažai, jei piktinamės nesąžiningais politikų žaidimais ar verslininkų tariamu apsukrumu, kuris iš tikrųjų tėra tipiškas sukčiavimas. Deja, teisingumo jausmą galima apmulkinti... Būtent tai mes nuolat stebime Lietuvos politiniame ir ekonominiame gyvenime.

Ekonomistas Raimondas Kuodis teigia, kad Lietuvos politikai šalinasi nuo kelių pragaištingų problemų sprendimo, iš kurių viena yra auganti socialinė atskirtis: pasak jo, Lietuvoje nemažai žmonių, kurie yra „nepelnytai turtingi“, ir daugybė tokių, kurie yra „nepelnytai neturtingi“, o to priežastis yra neteisingai mokami mokesčiai – vieni moka 55 proc., kiti – 4 proc. Tokie mokesčiai lemia mažą šalies biudžetą, iš kurio mokami atlyginimai medikams, pedagogams, policininkams ir kt. biudžetininkams. Maži atlyginimai lemia korupcijos augimą, kokybės prastėjimą, o visuomenė į tai reaguoja augančia emigracija ir nepasitenkinimu valstybe. Visa tai sudaro vešlias sąlygas keroti populistinius pažadus žarstantiems politikams, bet blogiausia, kad tokie dar ir išrenkami į valdžią! Prisiminkime Viktorą Uspaskichą – kur jis dabar, kur jo pažadai? Nežinia... Tačiau žinome, kad pinigėlius jis prasuko – garsiojoje „juodosios buhalterijos“ byloje kalbama apie nuslėptus 24 milijonus litų pajamų. Pernai metų pabaigoje Lietuvos Aukščiausiasis Teismas šią bylą baigė verdiktu, kad „Darbo partija turėjo būti teisiama baudžiamojoje „juodosios“ buhalterijos byloje, tačiau atsakomybės jai nebegalima taikyti, nes jau suėjo senatis“. Teismas atmetė ir Generalinės prokuratūros prašymą Darbo partijos vadovų veiksmus vertinti kaip sukčiavimą: teismas nurodė, kad tokie veiksmai galėtų atitikti neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimo nusikaltimą, tačiau dėl jo yra suėję senaties terminai. Tiesa, teismas atkreipė dėmesį į sukčiavimo ir nusikalstamų veikų finansų sistemai skirtumus (teismo manymu, bet kuris mokesčių nesumokėjimas savaime negali reikšti sukčiavimo). Bylos kaltinamieji atsipirko piniginėmis baudomis. Atrodytų, finalas aiškus, niekas ir nesitikėjo, kad aferistai, pasivadinę „Darbo partija“, bus pasodinti. Bet pasirodo – viskas dar tik prasideda! Praeitą savaitę buvo sulaikyta Vilniaus apygardos prokurorė Rita Aliukonienė. Generalinė prokuratūra pranešė, kad „Tyrimas dėl Vilniaus apygardos prokuratūros Pirmojo baudžiamojo persekiojimo skyriaus vadovės Ritos Aliukonienės yra susijęs su Darbo partijos bylos nagrinėjimu Aukščiausioje Teismo“. Negana to, vasario 23 d. tyrime apklaustas vienas Aukščiausiojo Teismo

JAUNIMAS PALIKTAS SAVIUGDAI?

Daugelis dabartinių valdžios vyrų ir moterų dar nemiršo pionieriškų kaklaraiščių, LKJS, PDG, DOSAAF ženklelių. Bent jau vienos iš partijų atstovai mėgsta dėvėti ir dabar jau ne pionierišką, tačiau modernų, pabrėžtinai raudoną kaklaraištį. Žinojo sovietiniai ideologai, kaip ugdyti komunizmo statytojus nuo jaunų dienų iki pasieks *tarybinio* mokytojo, *tarybinio* inžinieriaus ir net *tarybinio* kolūkiečio ar *tarybinio* darbininko lygį. Ir jiems sekėsi, jų pasėtos sėklos vaisiai kaip yla iš maišo tebekyši visose mūsų priklausomo nuo sovietinio paveldo valstybės gyvenimo srityse.

Atsigręžę į tolimesnę praeitį, matysime, kad įvairius jaunimo organizacijų klausimus bei jų įtaką asmenybės ugdymui kėlė Pirmosios Lietuvos respublikos filosofai ir rašytojai A. Maceina, S. Šalkauskis, Vydūnas, K. Puida, mokslininkai M. Barkauskaitė, mokytojai praktikai V. Balkevičienė, R. Vaitonienė, S. Urniežius, M. Navakauskaitė, K. Blankaitė ir kt. Minėtų autorių nuostatos panašios: **moksleivio veikla organizacijoje – tai galimybė juos įtraukti į prasmingą veiklą, istorines-kultūrines studijas, padeda atrasti savitą savęs realizacijos kelią, jų dvasiniam pasauliui, asmenybės individualybės plėtotei.**

1918 m. Vilniuje kapitonas Petras Jurgėla įkūrė pirmą mišrią skautų skiltį iš dešimties skautų ir dviejų skaučių. Skautybė labai greitai plėtėsi. 1923 m. Šiauliuose pradedamas leisti „Skautų aidas“. Prezidento A. Smetonos laikais skautai buvo labai populiarūs visuomenėje. Skautų šefas buvo pats A. Smetona (1930 m.), o vyriausieji skautininkai, vienetų vadovai buvo net karinių padalinių vadai (pvz., Vyriausiuoju skauti-

ninku yra buvęs Lietuvos Respublikos kariuomenės vadas Stasys Raštikis. 1930 m. tautinės stovyklos organizavimas ir kiti svarbūs skautų reikalai būdavo sprendžiami vyriausybės posėdžių metu.

1909–1910 m. Kaune įkuriamą ateitininkų organizacija. 1910 m. pasirodė 6 klasės moksleivio K. Bizausko ranka rašytas „Ateities“ laikraštis, davęs vardą judėjimui.

1927 m. įkuriamą Lietuvos tautinio jaunimo sąjungą „Jaunoji Lietuva“ (jaunalietuviai).

1919 m. birželio mėn. 27 d. Kaune įkurta Lietuvos šaulių sąjungą, įkūrėjas – Vladas Putvinskis-Pūtvis.

Moksleiviai į įvairių organizacijų veiklą vienijosi pagal siekius, įsitikinimus, pasaulėjautą. Organizacijos telkė lietuvių jaunuomenę, žadino ir stiprino jos tautinę, valstybinę sąmonę, siekė, kad jie augtų darbštūs, ryžtingi, dori, formavo socialinius įgūdžius, plėtė kultūrinę erdvę.

Verta pažymėti šveicaro, didžio Lietuvos patrioto profesoriaus Juozo Ereto nuopelnus jaunuomenei ugdyti. Eretas itin aktyviai reiškėsi jaunimo blaivybės ir sporto organizacijose 1919-1928 metais. Jis daug nuveikė, kad 1921 metais būtų atgaivinta Lietuvių katalikų blaivybės draugija, įkurtas jos laikraštis „Sargyba“. J. Eretas, atstovaudamas Lietuvai tarptautiniuose blaivybės renginiuose (1921 m. Lozanoje; 1922 m. Berlyne), įtraukė ją į tarptautinį blaivystės draugijų judėjimą. Prof. J. Eretas įkūrė vaikų „Angelo Sargo“ (angelaičių) draugiją ir jos leidinį „Angelas Sargas“, vėliau pavadintas „Žvaigždute“. Draugija ir leidiniai ugdė būsimus blaivybės skatintojus.

Užteko to Pirmosios Lietuvos respublikos ugdymo užtaiso dešimtmetį trukusiame partizaniniame kare, atėjimui

į Baltijos kelią ir Kovo 11-ąją. Tačiau nebeužteko jėgų ugdyti naują kartą, palikus ją saviugdai valstybės patvoryje. O saviugdą ištvirtavimo srautu dosniai aprūpina internetas, kur mokinukas, netrukdomai nuspaudęs mygtuką *man jau 18* gali grožėtis *žaidimais miegamajame: seksas prancūziškai, ispaniškai, o gal arabiškai*, arba rasti neskausmingo nusižudymo būdus. Sekso vis naujų pamokėlių kasdien galima rasti ir populiariame, žurnalistės Monikos Garbačiauskaitės Budrienės redaguojamame portale DELFI.lt. Tik pavieniai patriotai dar bando pralaužti nors plyšelį betoninėje sienoje, kuria apsitvėrė Švietimo ir mokslo ministerija, kad jaunimas ne tik išmoktų skaityti, rašyti bei internete naršyti, bet ir patirtų visavertį ugdymą.

Antai 1941 metų tremtinys, buvęs Kazlų Rūdos vidurinės mokyklos istorijos mokytojas, dabartinis Marijampolės Taurų apygardos partizanų muziejaus darbuotojas Algimantas Lelešius jau 15 metų „bylinėjasi“ su ŠMM dėl jaunimo patriotinio ugdymo mokyklose. Per šį laikotarpį jau galėjo būti išugdyta sąmoninga, Tėvynei atsidavusio jaunimo karta. A. Lelešius yra profesionaliai parengęs metodinę medžiagą istorijos mokytojams, belieka įvesti papildomų bent aštuoniolika istorijos pamokų ir privalomą nesunkų egzaminą. Šią iniciatyvą palaiko ne tik buvę politiniai kaliniai bei tremtiniai, bet ir daugelis visuomeninių ir politinių organizacijų. Naujai iškilusių grėsmių mūsų valstybės saugumui akivaizdoje ignoruoti minimą iniciatyvą būtų nepilietiška, nedora, net smerktina. Į paskutinį A. Lelešiaus laišką, rašytą 2015-07-07, ŠMM, pripažinusi, kad „laisvės kovų istorijos tema reikalauja išskirtinio dėmesio“, tik pavardino, kiek ministerija nupirko ir perdavė švietimo skyriams laisvės kovų tema filmų, knygų, albumų, kompaktinių plokštelių, plakatų. Deja, panašu, kad pinigai paleisti vėjais, nes tos gėrybės lieka lentynose neįdarbintos, jų panaudojimo niekas nekontroliuoja, egzamina nėra, todėl ir poreikio tarsi nėra.

O kieno priedermė steigti arba puoselėti jau įsteigtas jaunimo organizacijas? Tokių iniciatyvų iš ŠMM neteko girdėti. Ką Ministerija pasiūlė jaunimui vietoj pionierių vadovų ir VLKJS sekretorių?

Dailininkas, publicistas Antanas R. Šakalys 2017-01-29 skautijos reikalu parašė laišką Švietimo ir mokslo Ministrui Jurgitai Petrauskienei:

(Nukelta į 4 psl.)

teisėjų Viktoras Aidukas, Darbo partijos bylą nagrinėjusios teisėjų kolegijos pirmininkas. Jis apklaustas kaip specialusis liudytojas byloje dėl galimo neteisėto Vilniaus apygardos prokurorės poveikio Darbo partijos bylos nagrinėjimui. Priminsime, kad „specialiojo liudytojo“ statusas asmeniui suteikiamas, kai jis apklausiamas apie savo veiksmus, bet pagrindo įtarimams pareikšti nepakanka. Be to, teisėjai turi teisinę neliečiamybę, todėl jiems taip pat negali būti pareikšti įtarimai. Belieka guostis, kad teisėjas nusišalino nuo pareigų pats.

Dažniausiai mūsų informacijos priemonės plyšta nuo tokių žinių, pajautusios, kad pakvipo milžinišku skandalu. Keista, šį kartą taip nenutiko. Ar čia baigėsi laisvosios spaudos narsa, ar dar kažkas, bet tokio dėmesio, kaip Kildišienės kailiukai, neaiškūs Temidės tarnų darbeliai nesulaukė. Bent jau kol kas. O paskui stebimės – iš kur toks žmones apėmęs neteisingumo jausmas ir noras emigruoti? Juk jokia naujiena, kad nemažai emigruoti susiruošusių žmonių, kaip vieną iš priežasčių, verčiančių palikti gimtinę, įvardija teisinį nihilizmą.

Kęstutis Šilkūnas

VILNIUJE BAIGĖSI 414-OJI KAZIUKO MUGĖ

Kaziuko mugė, Gedimino prospektas, Vilnius. *Edgaro Živatkausko nuotr.*

Kovo 5 d. Vilniuje baigėsi tradicinė Kaziuko mugė. Anot organizatorių, šiemet mugė, kuri rengiama jau 414-ąją kartą, alsuoja kitokia dvasia.

Pagrindines Vilniaus senamiesčio gatves mugės lankytojai užplūdo jau nuo devintos valandos ryto. Kaip teigia vienas iš mugės organizatorių Vytenis Urba, šiemet mugė alsuoja kitokia dvasia: „Kiekvienais metais mes džiaugiamės vis didėjančiu prekybininkų skaičiumi, geresne infrastruktūra ir platesniu autentiškų prekių asortimentu. Tačiau šiemet norėčiau akcentuoti visai kitą dalyką – tvyrančią atmosferą ir šypsenas žmonių veiduose. Siekėme, kad kiekvienas mugės dalyvis taptų aktyviu šventės herojumi”.

Šiemet mugė tapo ne tik prekybos aikšte, bet ir įvairių organizacijų centru. Vilniaus Arkivyskupijos kurijos iniciatyva šiemet Kaziuko mugė pirmąkart turėjo Dangišką globėją – Šv. Kazimierą. Šventaragio ir Pilies gatvių sankirtoje įsikūrusios Dizaino alėjos prekeivai kvietė paremti onkologinėmis ligomis sergančius vaikus.

Paskutinę mugės dieną vainikavo uždarymo ceremonija, kurioje apdovanoti labiausiai nusipelnę mugės prekeiviai. Miestiečius ir miesto svečius sveikino Vilniaus vicemeras Linas Kvedaravičius, mugės „gaspadoriumi” pramintas Vytenis Urba, Vilniaus etninės kultūros centro direktorė Milda Ričkutė, Žemės Ukio ministerijos atstovai ir kiti garbūs svečiai.

„Tie, kurie pirkot ir prekiavot, esate tikri Vilniaus istorijos kūrėjai”, – ant scenos sakė etnologas, prof. Libertas Klimka.

Kaziuko mugės pasiekimai

Kaziuko mugės simboliu tapusi „pusantroko” moneta susilaukė pasisekimo. Lietuvos Banko atstovų teigimu, visi 9 tūkstančiai monetų buvo išparduoti paskutinės mugės dienos popietę.

Kovo 4 d. buvo užfiksuotas didžiausias Klumpių poros rekordas. Drožėjas Virgilijus Vaičiūnas į rekordų knygą pateko išdrožęs 229 cm ilgio ir 42 cm aukščio klumpių porą.

Mugėje prekiaavo daugiau nei 1600 prekeivių, o bendras mugės ilgis siekė 17 kilometrų. **LRT**

BUVĘS LIETUVOS KARIUOMENĖS KARININKAS IR RUSIJOS PILIETIS NUTEISTI DĖL ŠNIPINĖJIMO

Šiaulių apygardos teismas vasario 28 d. kaltais dėl šnipinėjimo pripažino buvusį Lietuvos karininką ir Rusijos pilietį.

Rusijos piliečiui Sergejui Moisejenkai skirta 10 metų laisvės atėmimo bausmė, jis taip pat nuteistas už neteisėtą disponavimą dideliu kiekiu šaudmenų ir sprogstamųjų medžiagų bei kovinių granatų.

Buvusiam Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų (KOP) Aviacijos bazės karininkui, kapitonui Sergejui Pusinui dėl šnipinėjimo skirta penkerių metų laisvės atėmimo bausmė, žiniasklaidai pranešė teismo atstovas spaudai Vytautas Jončas.

Teismas paskelbė, kad S. Pusinas Rusijos piliečiui surinko ir nuo 2012 metų iki 2014 metų pabaigos perdavė informaciją apie Lietuvos kariuomenę bei NATO oro policijos misijų veiklą, karinių pajėgumų dislokacijos vietas, karines operacijas Afganistane, apie nuotoliniu būdu valdomus žvalgybinius orlaivius, šių orlaivių skrydžius ir galimas dislokacijos vietas.

Rusijos žvalgybai buvo perduotos ir Lietuvos krašto apsaugos ministerijos dokumentų kopijos, kai kurių KOP Aviacijos bazės karininkų asmens bylų kopijos. Dalis perduotų dokumentų buvo įslaptinti ir sudarė tarnybos paslaptį.

Bausmes nuteistieji turės atlikti pataisos namuose. Teismo sprendimu konfiskuotas S. Moisejenkos garažas, automobilis, per kratas iš S. Pusino paimti kompiuteris, įkroviklis.

Lietuvos pilietis Ainas Kazlauskas, kuris buvo kaltinamas neteisėtu sprogstamosios medžiagos, rankinės granatos bei šaudmenų disponavimu, nuteistas lygtine dvejų metų ir aštuonių mėnesių laisvės atėmimo bausme jos vykdymą atidedant dvejiems metams. A. Kazlauskui kaltinimai dėl šnipinėjimo nebuvo pateikti.

Kaip pranešė teismas, šiam nuteistajam tai pat skirta baudžiamojo poveikio pareiga – neišvykti už gyvenamosios vietos miesto (rajono) ribų be nuteistojo priežiūrą vykdančios institucijos leidimo.

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS GALUTINAI LEIDO ĮRAŠYTI „W” IR „X” Į PASĄ

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas antradienį priėmė galutinę ir neskundžiamą nutartį „Mickiewicz” byloje dėl „x” ir „w” rašybos Lietuvos Respublikos pase, teigiama pranešime spaudai.

Teismas išnagrinėjęs bylą įpareigojo Migracijos valdybą išduoti Lietuvos Respublikos pasą Alexia Gorecki-

Teismas konstatavo, kad kaltinamieji S. Pusinas ir A. Kazlauskas nuo sulaikymo pradžios pradėjo aktyviai bendradarbiauti su ikiteisminio tyrimo pareigūnais, išsamiai paaiškino, kada ir kaip buvo padarytos nusikalstamos veikos, padėjo greitai ir išsamiai išaiškinti nusikalstamų veikų padarymo aplinkybes ir dalyvavusius asmenis, jų vaidmenį, todėl tai teismas pripažino kaip jų atsakomybę lengvinančia aplinkybe.

Už šnipinėjimą Baudžiamasis kodeksas numato laisvės atėmimą nuo trejų iki penkiolikos metų.

Nuosprendis nėra galutinis ir per 20 dieną gali būti skundžiamas Lietuvos apeliacinis teismas. **LRT**

Mickiewicz, užrašant jos vardą ir pavardę lietuviškais rašmenimis ir kartu pase vardą bei pavardę įrašant nelietuviškais rašmenimis ir nesugramintą forma. Teismas pripažino privataus gyvenimo apsaugos ir originalios asmenvardžių rašybos reikšmę šioje byloje.

Nemokamą teisinę pagalbą asmenvardžių rašybos byloje teikianti VŠĮ „Europos žmogaus teisių fondas” informuoja, kad garsaus poeto Adomo Mickevičiaus (Adam Mickiewicz) proproanūkis, gindamas savo nepilnametės dukters teises, jau antrus metus kovoja dėl savo teisių teisme. Kliento (Roman Gorecki-Mickiewicz) dukra gimė Lietuvoje, atitinkamai nepilnametei buvo išduotas gimimo liudijimas, o vėliau – Lietuvos ir Prancūzijos pasai (mergaitė turi dvigubą pilietybę). Visose šiose dokumentuose nepilnametės vardas ir pavardė buvo užrašyti originalia forma, t. y. su raidėmis „x” ir „w”. 2010 m. išduotas Lietuvos Respublikos pasas baigė galioti. Pateikus prašymą dėl naujo paso išdavimo Migracijos valdyba atsisakė

tai padaryti.

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2016 m. spalio 10 d. nusprendė panaikinti Migracijos valdybos sprendimą, kuriuo buvo atsisakyta išduoti pasą nepilnametei Alexia Gorecki-Mickiewicz, ir įpareigojo išduoti naują pasą išlaikant originalią asmenvardžio rašybą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas šį sprendimą pakeitė, įpareigojant įrašyti abi asmenvardžio versijas.

Pareiškėjai teisme atstovaujančios advokato padėjęjos Evelinos Baliko nuomone, šios dienos sprendimas įneša daugiau klausimų nei atsakymų į egzistuojančią situaciją. Nėra aišku, koks įrašas bus įrašytas asmens tapatybės kortelėje, ar originali vardo ir pavardės versija laikytina oficialia, jei ne – kokių pagrindų yra sukuriamą lietuviška versija, jei Gyventojų registre įrašyta „w” ir „x”?

Pažymėtina, kad dar keliasdešimt bylų laukia teismų sprendimų. Š.m. kovo pradžioje Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas paskelbys galutinius sprendimus Wardyn ir Pauwels bylose. **LRT**

(Atkelta iš 3 psl.)

JAUNIMAS PALIKTAS SAVIUGDAI?

Patriotinės bei pilietinės pareigos ir atsakomybės skatinamas, kreipiuosi mokinių, tėvų ir mokytojų santykių gerinimo reikalu. Esu įsitikinęs, kad santykių darna būtų pasiekta arba esmingai pagerinta per skautų organizacijas. Skautų organizacijos yra paplitę pasaulyje, veikė Pirmoje Lietuvos respublikoje, tačiau kažkodėl nepelnytai pamirštos ir nepuolejamos. Būtina jas atkurti, nes jos sutelktų visų kartų at-

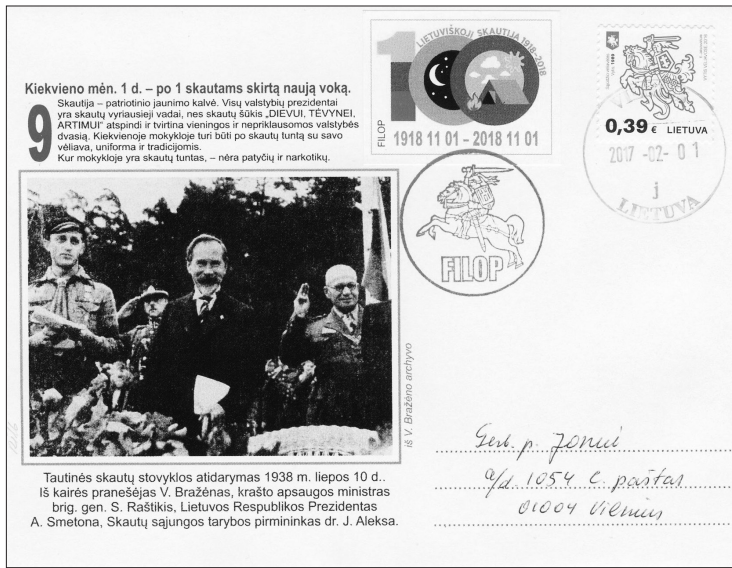
stovus, ypač senolius, kurie dar mena Pirmosios respublikos laikus, kai skautija esmingai rūpinosi jaunimo dorove ir drausme. Skautai būtų drauge pilietinės visuomenės ugdymo pradžiamokslis, formuojamos pilietinės, tautiškai susipratęsios visuomenės pagrindas.

Čia dera pridurti, kad vienas mūsų Tautos istorijos puslapių – Lietuvos skautijos, įkurtos 1918 metais ir subūrusios savo gretose per 100 tūkst. berniukų ir mergaičių – atgimė dailininko Antano Rimanto Šakalio mažosios grafikos – pašto vokų

cikle „Lietuvos skautijos istorija”. Jame 30 vokų su įvairiais, skautijai skirtais paveikslėliais. Šis mažosios grafikos ciklas, skirtas Lietuvos skautijos šimtmečiui 1918–2018 pažymėti jau platinamas, kiekvienas naujo voko pavyzdys siunčiamas Prezidentei.

Kadangi į dailininko pasakatą Ministrė dar neatsiliepė, primename jai, kad ne tik mandagumas, bet ir Viešojo administravimo įstatymas valstybės institucijas įpareigoja į laiškus atsakyti per mėnesį.

Algimantas Zolubas

Vienas iš 30 vokų (vokas).

Autoriaus nuotr.

LIETUVOS IR JAV EKONOMINIS BENDRADARBIAVIMAS JUDĄ Į PAŽANGIUS EKONOMIKOS SEKTORIUS

LR užsienio ministras Linas Linkevičius Vilniuje susitiko su Amerikos ir Lietuvos verslo tarybos atstovais.

LR URM nuotr.

LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius kovo 2 dieną susitiko su Lietuvoje viešinėja JAV ir Lietuvos verslo tarybos (*American-Lithuanian Business Council, ALBC*) verslo delegacija, aptarė Lietuvos ir JAV ekonominių santykių plėtros galimybes.

„Net 70 procentų Jungtinių Valstijų investicijų tenka informacinių technologijų, paslaugų centrų, finansinių paslaugų srityse veikiančioms įmonėms. JAV verslui,

siekiančiam būti konkurencingu ES rinkoje ir aptarnauti savo klientus Skandinavijoje, Rytų Europoje, kitose ES šalyse, Lietuva yra galimybių šalis“, – kalbėjo ministras.

Tai esą patvirtina ir neseniai atliktos JAV prekybos rūmų Lietuvoje JAV įmonių apklausos rezultatai –76 proc. JAV kapitalo įmonių per ateinančius trejus metus numato plėtrą mūsų šalyje.

L. Linkevičius pastebėjo, kad ALBC kartu su partneriais įsteigtas „Lietuvos ir

JAV inovacijų apdovanojimas“ yra abiejų šalių rodomo intereso skatinti bendrus projektus pažangių technologijų srityse atspindys.

ALBC verslo misijoje dalyvauja tokios žinomos JAV kompanijos kaip „Coca-Cola“, „General Dynamics“, „Orbital ATK“, „Oshkosh Defense“, „Strategic Staffing Solutions (S3)“, „Textron Systems“, „Thermo Fisher Scientific“, „Western Union“. Kai kurios iš šių įmonių jau daugelį metų dirba Lietuvoje,

kuria naujas darbo vietas ir diegia naujausias technologijas, kai kurios iš jų – gynybos pramonės kompanijos, dar tik žvalgosi ir planuoja savo veiklą mūsų šalyje. Kovo 2 d. jos dalyvauja ir prisistato Lietuvos nacionalinės gynybos pramonės asociacijos kartu su ALBC surengtame verslo forume.

„Lietuvos ir JAV inovacijų apdovanojimą“ ALBC yra įsteigusi kartu su

Baltijos ir JAV taikos fondu (Baltic American Freedom Foundation, BAFF), JAV ambasada Vilniuje, atsižvelgiant į inovacijoms teikiamą svarbą vystant Lietuvos ekonomiką bei siekiant paskatinti dvišalį bendradarbiavimą pažangių technologijų srityje. Jis skiriamas Lietuvos asmenims, įmonėms, organizacijoms ar universitetams, įgyvendinusiems bendrus inovatyvius projektus su JAV verslo, prekybos, akademinių ir mokslinių tyrimų, medicinos ir sveikatos, aplinkos, energetikos ir švietimo srityse. Šiemetiniai apdovanojimai – pirmieji. Vakar, kovo 1 d., Vyriausybėje vykusioje įteikimo ceremonijoje buvo pagerbti 5 finalistai: dr. Linas Mažutis (1 vieta), dr. Rimas Gulbinas ir dr. Virginijus Šikšnys su komanda (pasidalijo 2 vietą), UAB „Deeper“, Softra&Ričardas Čepas.

2016 m. duomenimis, JAV tiesioginės investicijos Lietuvoje sudarė 223,05 mln. eurų. 2016 m. Lietuvos ir JAV prekybos apyvarta buvo 1,5 mlrd. eurų (vienuolikta prekybos partnerė pasaulyje pagal apyvartą). Lietuvos eksportas į JAV sudarė 1,2 mlrd. eurų (šešta eksporto partnerė pasaulyje), importas iš JAV – 0,3 mlrd. eurų (dvidešimta importo partnerė).

LR URM

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje Andrius Pulokas kovo 1–2 dienomis lankydamasis Mogiliove susitiko su srities gubernatoriumi Vladimiru Domanevskiu ir aptarė aktualius bendradarbiavimo ekonomikos, kultūros srityse klausimus, svarbiausius 2017 metais numatomus renginius.

Kovo 1 dieną Prahoje festivalio „Mene Tekel“ dokumentinių filmų programoje buvo parodytas režisierės Julijos Ciurupos filmas „Misija Sibiras: keturiolika nežinomybės dienų arba kaip mes gėrėme kavą su bobute“. Filmą, pasakojantis apie 2015 metais įvykusią jaunimo tremtinių kapų tvarkymo ekspediciją Tomsko krašte, užsienyje buvo parodytas pirmą kartą.

Lietuvos generalinis konsulas Los Andžele Darius Gaidys vasario 28 dieną dalyvavo iškilmingoje vėliavų pakėlimo ceremonijoje Los Andžele, San Pedro vietovėje, kur buvo atidaryta nauja miestų partnerių aikštė (angl. „Los Angeles Sister Cities Plaza“). Tarp miestų partnerių yra ir Kaunas, kurio vėliava nuo šiol plazda Los Andžele.

Tradiciniame Lietuvos ambasados Pekine renginyje lietuvių kalbą studijuojantiems Kinijos studentams ir jų dėstytojams šiemet dalyvavo net 3 universitetų komandos.

Septynnerius metus Pekino užsienio kalbų universitete lietuvių kalbą dėstantis Rokas Liutkevičius pasidžiaugė, kad net 70 iš 193 jo studentų stažavosi Lietuvoje. Šis kursas vis populiariesnis, o artimiausiu metu ketinama įkurti bakalauro laipsnio lituanistikos studijų programą. Pernai lietuvių kalbos studijų programą įvedęs Hebėjaus užsienio studijų universitetas bendradarbiauja su Vytauto Didžiojo universitetu, kur šiemet studijuoja 10 kinų studentų. Pirmą kartą ambasados renginyje šiemet dalyvavusio Pekino tarptautinių studijų universiteto ir Vilniaus universiteto bendra studijų programa apima įvadinės lietuvių kalbos pamokas gimnazistams, 3 metų lituanistikos studijas Kinijoje ir 1 metų studijas Lietuvoje.

Nuo vasario 28 d. Lietuvos mėsos perdirbimo įmonėms, gaminančioms jautieną ir jos gaminius, atsiveria naujos galimybės Japonijos rinkoje. Japonijos žemės ūkio ministerija informavo Lietuvos ambasadą Tokijuje, jog užbaigtos visos procedūros, susijusios su eksporto leidimų išdavimu Lietuvos kilmę turinčiai jautienai ir jos gaminiams. Nuo š.m. sausio 27 d. Lietuvos gaminiojai į Japoniją jau gali eksportuoti paukštieną ir jos gaminius.

LR URM inf.

Lietuvos ambasados organizuojamas seminaras Turkijoje nuolat gyvenantiems Lietuvos piliečiams šeimos teisės klausimais.

LR URM nuotr.

TURKIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI – SEMINARAS ŠEIMOS TEISĖS TEMATIKA

Lietuvos ambasada kartu su Turkijos lietuvių bendruomene vasario 28 dieną surengė seminarą Turkijos šeimos teisės tematika šioje šalyje nuolat gyvenantiems Lietuvos piliečiams. Seminaro metu buvo detaliai pristatyta šeimos sąvoka Turkijos teisėje, skyrybų, vaikų globos, turto dalybų klausimai mišrioje šeimoje, užsienio piliečių pensijos, laidojimo reika-

lų bei kovos su smurtu artimoje aplinkoje teisiniai aspektai.

Pastebima, jog didėjant Turkijoje gyvenančių lietuvių skaičiui, tiek Lietuvos ambasada Turkijoje, tiek lietuvių bendruomenė sulaukia vis daugiau klausimų šia tematika.

Seminarą vedė Antalijos advokatų asociacijos Alanijos padalinio Moterų teisių komisijos narės. Aktualius Lietuvos

teisės ir konsulinės pagalbos aspektus pristatė ambasados konsulinė pareigūnė Dovilė Paužaitė.

Remdamasi seminaro medžiaga, Lietuvos ambasada parengs lankstinuką Turkijos šeimos teisės tematika, kuris bus visiems pasiekiamas per Lietuvos ambasados Turkijoje ir lietuvių bendruomenės tinklalapius.

LR URM

XX PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNIMO SUVAŽIAVIMAS IR III PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ SUVAŽIAVIMAS ARGENTINOJE

2017 m. sausio 25-29 d. įvyko vienas svarbiausių įvykių Pietų Amerikos lietuvių bendruomenėms - XX Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas. Į jį susirinko daugiau nei 80 jaunuolių iš Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos, JAV ir Lietuvos.

Tuo pat metu, 28 d. ir 29 d., vyko ir III Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių suvažiavimas. Jo metu jaunimas ir bendruomenės atstovai turėjo progą stiprinti tarpusavio ryšius, susipažinti su bendruomenių struktūra, Lietuvos istorija ir dabartine situacija.

Suvažiavimai yra Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos projektas, kuris tampa kasmetine tradicija Pietų Amerikoje.

XX Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas prasidėjo sausio 25 d. Buenos Airių provincijos Parlamento kultūros salėje su Parlamento atstovais, Berisso miesto savivaldybės meru dr. Jorge Nedela, Lietuvos vyskupų konferencijos delegatu užsienyje gyvenančių lietuvių sielovadais, Pasaulio lietuvių bendruomenės Sielovados ir Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininku prelatu Edmundu Putrimu, Berisso miesto savivaldybės užsienio bendruomenių departamentu koordinatoriumi Juan Ignacio Fourment Kalveliu, Argentinos lietuvių bendruomenės (ALB ALOST) valdybos vicepirmininku Jorge Brazaičiu, LR generaliniu konsulu Buenos Airėse Dr. Sergio Nunes, Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos (ALJS) valdybos pirmininke Evelin Melnesiuk Gabriunas ir visais draugijos atstovais.

Ceremonijos metu visi atstovai tarė sveikinimo žodį suvažiavimo dalyviams. Berisso miesto savivaldybės meras dr. Jorge Nedela įteikė prelatui Edmundui Putrimui ir Evelin Melnesiuk Gabriunas dekretą, kuriame kaip municipalinį paveldą pripažino „XX Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimą“, vykusį 2017 metų sausio 25 – 29 dienomis Buenos Airėse, Berisso ir Avallaneda ir Lanus Oeste miestuose.

Dekrete rašoma, kad Berisso miesto savivaldybei ir aktyviai dalyvaujančiam, suvažiavimą organizuojančiam jaunimui yra didelė garbė priimti, pripažinti, stiprinti ryšį su visais užsienio ansambliais, lankančiais mūsų miestą, kuris oficialiai paskelbtas Buenos Airių provincijos Imigrantų provincijos sostine. Taip pat

vo įkūrėjas ir vadovas bei šiuo metu - valdybos narys).

Stovykloje vyko daug renginių ir lietuviškų žaidimų, kuriuos vedė profesorius Darius Subačius, buvęs Vasario 16-osios gimnazijos (Vokietija) profesorius, šiuo metu dirbantis Vilniuje spec. mokykloje „Viltis“ (tai mokykla, skirta vaikams su negalia) ir SOS

XX Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimo ir III Pietų Amerikos lietuvių bendruomenių suvažiavimo dalyviai.

Autoriaus nuotr.

paminėta, kad Berisso miesto savivaldybės tikslas - išlaikyti ir stiprinti kultūrinius, politinius bei ekonominius santykius su užsienio bendruomenėmis, kurios gyvuoja Berisso mieste. Ceremonijos pabaigoje šoko pora iš lietuvių draugijos „Nemunas“.

Po ceremonijos visų laukė vakarienė Lietuvių katalikų kultūros ir savišalpos draugijos „Mindaugas“ patalpose Berisso mieste, kur prasidėjo suvažiavimas ir susipažinimo vakaras. Jaunimas susiskirstė į grupes pagal Lietuvos miestus, su kuriomis dalyvavo žaidynėse ir darbo grupių užsiėmimuose.

Kitą dieną - pusryčiai Lietuvių kultūros ir savišalpos draugijoje „Nemunas“ Berisso mieste. Po to visa delegacija persikėlė į Alfredo Dulke vasarvietę Los Talas regione, Berisso apskrityje. (Alfredo Dulke yra buvęs „Nemuno“ draugijos pirmininkas, „Nemuno“ šokių kolekty-

vaikų kaime soc. darbuotoju.

Vakare vyko diskusijos. Jas inicijavo ir moderavo Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos Pietų Amerikos reikalų komisijos pirmininkas ir PLB valdybos Sielovados reikalų komisijos pirmininkas prelatas Edmundas Putrimas. Viena tema buvo apie krikščionišką drąsą, tai, ko trūksta mums tobulinant savo krikščionišką gyvenimą. Vakare aplankyti delegaciją ir bendrauti su suvažiavimo atstovais atvyko Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamentu direktorius Vytautas Pinkus, Lietuvos generalinė konsulė Brazilijoje Laura Guobužaitė, Berisso miesto savivaldybės meras dr. Jorge Nedela. Penktadienį vyko diskusijos apie renginio ateitį, kuriame buvo analizuojama, kodėl jaunimas nori toliau dalyvauti ir organizuoti suvažiavimus ir ką jiems reiškia lietuviybė.

Vakare vyko labai laukiamas jau tradiciniu tapęs rengi-

nys – Talentų vakaras, kuriame visos anksčiau pagal Lietuvos miestus pasiskirsčiusios grupės turėjo suvaidinti istoriją pagal miestų herbus.

28 d. visa suvažiavimo veikla parsikėlė į sostinę. Villa Lugano (Buenos Airėse) esančiame „Argentinos Lietuvių Centre“ buvo surengta Studijų diena. Pirmiausia sveikinimo žodį tarė Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos valdybos pirmininkė Evelin Melnesiuk Gabriunas, o po jos pasisakė Užsienio lietuvių departamento direktorius Vytautas Pinkus ir prelatas Edmundas Putrimas, kuris papasakojo, kaip prieš 20 metų susiformavo suvažiavimo tradicija, bei apie šio renginio svarbą.

Vėliau vykusiuose kraštų pranešimuose kiekvienas bendruomenės atstovas turėjo pristatyti savo veiklą ir ateities veiklos planus bei planuo-

profesorius Marcos Lipas iš Brazilijos kalbėjo apie dabartinę politinę situaciją Baltijos ir Vakarų Europos kraštuose bei apie Rusijos įtaką. Buvo aptarta dabartinė situacija Vila Zelinoje, Brazilijoje, lietuvių rajone dėl Rusijos organizacijų politikos bei informacijos žiniasklaidoje. Lipas šiuo metu dirba „Colégio Singular“ mokykloje Brazilijoje. Po to visų laukė vakarienė Lietuvių Centre.

Sekmadienį prelatas E. Putrimas kartu su parapijos klebonu aukėjo Šv. Mišias Aušros Vartų parapijoje Avellanedoje.

Po Mišių nusidriekė procesija prie lietuviško kryžiaus parapijos kieme, skirta pagerbti Sausio 13-osios aukų atminimą ir visų dalyvių gimines, kurie emigravo į Pietų Ameriką prieš 90 metų ir gerbdami savo kilmę statė bažnyčias bei steigė kultūros draugijas, kurios iki šios dienos sutelkia jų vaikaičius ir provaikaičius.

Po jų vyko pietūs ir pabendravimas Susivienijimo lietuvių Argentinoje draugijos salėje, įsikūrusioje šalia Buenos Airių esančiame Lanús mieste. Po oficialaus uždarymo jaunimas sportavo ir maudėsi baseine.

PADĖKA

-Užsienio lietuvių departamento prie Užsienio reikalų ministerijos direktoriui Vytautui Pinkui.

-Lietuvos generalinei konsulei Brazilijoje Laurai Guobužaitėi.

-Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdybai ir jos pirmininkei Daliai Henkei.

-Prelatui Edmundui Putrimui.

-Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga (PLJS) valdybai ir jos pirmininkui, Simonui Černiauskui.

-Susivienijimui Lietuvių Argentinoje.

-Argentinos lietuvių centrui.

-Lietuvių katalikų kultūros ir savišalpos draugijai „Mindaugas“.

-Lietuvių kultūros ir savišalpos draugijai „Nemunas“.

-P. Alfredo Dulkei.

-Aušros Vartų parapijai.

-Prof. Marcos Lipui ir prof. Dariui Subačiui.

-Kanados lietuvių jaunimo sąjungai.

-JAV Lietuvių jaunimo sąjungos nariui Kovui Kulbiui.

-Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos valdybai (ALJS).

-Kiekvienai šeimai, kuri mielai priėmė į savo namus suvažiavimo dalyvius.

-Visiems dalyviams ir atstovams, kurie dalyvavo PALJ suvažiavime.

Juan Ignacio Fourment Kalvelis

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŪDŽIO ŠVENTĖ KLIVLANDE

Šventės apeigas pravedė tuntininkė (tn.) sesė Ramunė Bartuškaitė – ASD ir „Korp! Vytis” pirmininkė. Sesė tn. Ramunė pranešė, kad visi Klivlando akademikai ir kandidatų tėveliai buvo pakviesti į šventę. Džiaugėsi, kad ASD ir „Korp! Vytis” eilės didėja!

Fil. Jonas Totoraitis filisterių vardu pasveikino susirinkusius. Pareiškė, kad įstojus į skautų studentų akademikų eiles, studentai galės tęsti skautavimą universiteto lygiu ir toliau prisidėti prie skautų tuntų veiklos. Jis pabrėžė, kad filisteriai akademikai irgi tęsia savo skautavimą prisidedami prie Klivlando lietuvių kultūrinio gyvenimo, suruošę poezijos

vakarą, meno parodą, koncertą, paskaitą apie baisius birželio trėmimus, knygų pristatymus... Baigdamas savo sveikinimą brolis Jonas viliasi, kad mūsų skautų akademikų eilės ir toliau klestės!

Sesė Ramunė pakvietė kandidatus pristatyti savo temas.

Kandidatė Rita Kižytė argumentavo, kad prekyba pasaulyje darosi vis globalesnė. Lietuvos prekyba taip pat vystosi ir darosi globalesnė. Sesė Rita dabar studijuoja prekybą Klivlando valstijos universitete ir planuoja gauti magistro laipsnį prekybos srityje (MBA).

Kandidatė Renė Kižytė savo temoje argumentavo,

Šventės dalyviai.

kad gamtos apsauga darosi pasauliui viena iš svarbiausių uždavinių. Ji studijuoja taip pat Klivlando valstijos

universitete.

Kandidatas Aras Klimas, kuris studijuoja Sinsinačio universitete, energingai pristatė reikalingumą pagerinti pirmos pagalbos teikimą universiteto aplinkoje. Universiteto medicinos studentai dabar padeda „first responders”. Būdami universiteto ribose, jie sužeistus asmenis greičiau pasiekia ir suteikia reikšmingą pirmą pagalbą. Sakė, kad taip padėdami jie jau nemažai sužeistų žmonių yra išgelbėję nuo mirties. Brolis Aras viliasi įsigyti Pirmosios pagalbos medicinos daktaro specialybę.

Perskaitę temą, visi kandidatai įdomiai atsakinėjo į jiems pateiktus žiūrovų klausimus. Po sėkmingo temų apgynimo, sesė Ramunė

pravedė priesaikos-išventinimo iškilmes. Sesė Julytė Totoraitytė, kandidačių globėja, užrišo juostas, davė stovyklinius kaklaraiščius ir prisegė ASD ženkliukus sesėms Ritai ir Renei Kižytėms. Brolis Darius Čepulis, skyriaus tėvūnas, užrišo „Korp! Vytis” juostą, davė stovyklinį kaklaraištį ir prisegė „Korp! Vytis” ženkliuką broliui Arui Klimui.

Dr. Giedrė Matienė pasveikino naujus akademikus ir įteikė jiems po puokštę raudonų rožių. Tada sesė Giedrė ir brolis Jonas sudainavo baigtuvių dainą.

Po iškilmingos sueigos visi pavakarieniavo „Gintaro” restorane.

Vs. fil. Amanda Muliolienė, s.fil. Stepas Matas, fil. Jonas Totoraitis

Priesaiką duoda: Rita Kizytė ir Renė Kizytė. Vėliavininkas fil. Jonas Totoraitis.

APIE VASARIO 16-ĄJĄ AMERIKIEČIŲ SPAUDA RAŠĖ IŠ ANKSTO

Vasario 16-oji buvo iš anksto išreklamuota amerikiečių spaudoje: didžiausias Ohajaus dienraštis „The Cleveland Plain Dealer” ir priemiesčių laikraštis „The News Herald” gražiai aprašė Lietuvos Valstybės atkūrimui paminėti skirtą šventinį koncertą, įvyksiantį 2017-2-17, penktadienį 7:00 val. v. Šv. Kazimiero parapijos auditorijoje. Buvo pristatyti koncerto atlikėjai: šaunus „Vytautas Magnus University Chamber Orchestra” iš Kauno, vyr. dirigentas Jonas Janulevičius, solistas saksafonininkas Liutauras Janušaitis. Taip pat nurodyta, kur įsigyti bilietus į šį koncertą.

Vasario 16-tąją Lietuvos Trispalvė jau plėvesavo virš Klivlando miesto rotušės, tą pačią dieną Lietuvos Respublikos garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė, kuri rūpinosi ir informacija amerikiečiams apie Vasario 16-ąją, kartu su dukra Gaja Bublyte-Milevičiene ir Ohajaus gubernatoriaus Kasicho atstovais iškėlė

Lietuvos vėliavą Ohajaus sostinės Kolumbuso kapitolijaus aikštėje.

Vasario 17 d., 5:00 po p. dr. V. Stankus, nors varginamas plaučių uždegimo, sutiko ką tik iš Čikagos atvažiavusius VDU orkestrantus prie Klivlando „Rock and Roll Hall of Fame and Museum”. Sutikęs pasveikino atvykusius į muzikos miestą, kurio simfoninį orkestrą laikraštis „New York Times” apibūdino kaip „Best American Orchestra” - geriausią Amerikos orkestrą. Tai miestas, kuris pasauliui davė du originalius populiarios muzikos žanrus: „rock and roll” ir „Cleveland style polka” (pastarąją sukūrė gausūs Klivlando slovėnų orkestrai, į tradicinę polką įtraukdami „jazz”, „cajun”, „ragtime” ir „broadway” miuziklų muziką, taip pat ir roko sąskambius), kuri po II pasaulinio karo Amerikoje buvo vyraujanti muzika, iki ją pakeitė nauja banga iš Klivlando - rokas.

Orkestrantai prieš repeti-

ciją-koncertą buvo pavaišinti, jiems aprodyti eksponatai roko salės prieangyje. Tada visi nuskubėjo į parapijos salę. Su orkestru keliaujanti kartu ir jį filmuojanti Venesa Urbienė, kino ir TV režisierė bei prodiuserė, kultūros projektų-renginių režisierė, paprašė dr. V.Stankų nors trumpam nuvežti nufilmuoti Lietuvių kultūrinius darželius. Prašymas išpildytas, nors vos suspėta į minėjimo pradžią.

Minėjimą-koncertą iškilmingai pradėjo Klivlando LB apylinkės pirmininkas Algis Gudėnas, JAV ir Lietuvos himnus užvedė Rytas Urbaitis, Invokaciją - angliškai ir lietuviškai - jausmingai atliko Šv. Kazimiero parapijos klebonas Juozas Bacevičius, buvo perskaitytas Lietuvių Fondo sveikinimas. Itin oriai ir turiningai Lietuvos Nepriklausomybės švenčių prasmę klausytojams apibūdino LR garbės generalinė konsulė Ingrida Bublienė.

Garbingus svečius, valdžios pareigūnus bei lenkų, estų, latvių bendruomenių atstovus ir „Baltic American Committee” pristatė dr. Stankus, kuris priminė, kad jų sveikinimai atspausdinti

ir programos leidinyje. Ypač gražiai laišku-proklamacija sveikino JAV senatorius Rob Portman, kalbėjęs, kad Lietuva kartu su Amerika gina laisvę (anksčiau už ją kartu kovojo Afganistane, dabar prieš „islamo valstybę” Sirijoje). Scenoje Klivlando miesto tarybos vardu ir asmeniškai visus pasveikino miesto tarybos narys, lietuvių bičiulis Michael Polensek.

VDU kamerinis orkestras, diriguojamas vyr. dirigento Jono Janulevičiaus, kartu su saksafonininku solistu Liutauru Janušaičiu nuostabiame koncerte „Švęskite Laisvę” atliko Kauno lietuvių kompozitorių kūrinius. Klausytojus užbūrė lietuviškoji klasika „I like F. Schubert” - Vidmanto Bertulio veikalas (jausmingai smuiku solo atliko orkestro koncertmeisterė Indrė Čepinskienė). XXI amžiaus skambesys - saksafonisto, kompozitoriaus Liutauro Janušaičio „Dvi skirtingos pusės” („Two Different Sides”): tai unikaliai jungiantis kamerinės, džiazo, roko ir laisvos improvizacijos elementus kūrinys. Dvigubo albumo, įra-

šyto kartu su VDU kameriniu orkestru, muziką Liutauras jausmingai įtaigiai atliko ir scenoje kartu su orkestru. Skambėjo tarpukario estrada (1918-1939 m.), vadinamoji „Lietuviškoji estrados aukso epocha”: tai kauniečio Danieliaus Dolskio (ir kitų) muzika, aranžuota saksafonui ir kameriniam orkestrui. Ją VDU orkestras atliko meistriškai.

Po sėkmingo koncerto laukė vaisės, bendravimas, muzika (atliekama Lietuvių radijo vedėjo, gitaristo Eugenijaus Dicevičiaus).

Sekmadienį buvo speciali Lietuvių radijo laida, vėliavų pakėlimas Šv. Kazimiero parapijos aikštėje, iškilmingos šv. Mišios, filmas „Partizano žmona” Lietuvių klubo „Gintaro” restorane.

Šventės metu stropiai darbavosi Klivlando LB apylinkės valdyba: pirmininkas Algis Gudėnas, nariai dr. Zita Mascinskienė, Vincas Taraška, Sonda Vaicikauskienė, Nomedas Vucianienė, Virginija Motiejūnienė.

Dr. Viktoras Stankus, Klivlando LB apylinkės garbės narys

GOJUS – ŠVENTOJI LIETUVIŲ GIRIA

Nėra nieko blogiau, kaip formalus svarbios valstybinės datos paminėjimas – tai tiesus kelias į jos užmarštį. Laimė, kuo toliau, tuo labiau suprantama, kad šventė negali būti tiesiog neįdomi ir kad laikui bėgant būtina įnešti laikmečio dvasią atitinkančių elementų. Žinoma – yra švenčių, kurios savąja svarba ir reikšme visada išliks tautos švenčių panteone, nepaisant laikmečio.

Vasario 16-oji yra ypatinga mūsų tautos šventė – Valstybės atkūrimo diena, kuriai neprilygsta jokia kita data. Nenuostabu, kad ir šios iškilmingos dienos svarba neblėsta ištisais šimtmečiais. Viename Lietuvos rajoniniame laikraštyje teko perskaityti seno žmogaus atsiminimus, kuriuose jis pasakoja, kaip jo senelis chruščioviniais laikais suorganizavo kelis patikimus kaimo vyrus iškelti naktį Trispalvę virš „kolchozo“ arklidės. Tai tik viena istorija iš daugelio, kai patriotiškai nusiteikę tautiečiai, rizikuodami savo ir artimųjų laisve, sovietinės okupacijos sąlygomis neatsisakė tikėjimo laisve, kurią įkūnijo Vasario 16-oji. Ir šiandien Vasario 16-oji yra pati didžiausia metų šventė, kurią dieną suburia visą tautą miestų, miestelių ir kaimų aikštėse. Neseniai Lietuvos Prezidentūra paskelbė akciją „Vasario 16-ąją švėsk išradingai“, ir kasmet matome vis gražesnių ir išradingesnių renginių, kuriuos sukuria mūsų žmonės. 2013 metais vieno tokio renginio organizatoriai buvo pakviesti į Prezidentūrą – Valstybės vadovė Dalia Grybauskaitė pasveikino organizatorius ir įteikė jiems Lietuvos Trispalvę. Nuo to laiko ši vėliava vasario 15 d. vakarą suplevėsuoja Kruonyje esančiame Gojaus šile. Kodėl čia ir kodėl vasario 15-ąją? Todėl, kad 1946 metais, naktį iš vasario 15-osios į 16-ąją, čia pasalon patekę žuvo trys Lietuvos partizanai, ketinę Kruonio mies-

Vytautas Aleksandras Markevičius Lietuvos Prezidentūroje.

Autoriaus nuotr.

telyje iškelti Trispalvę: tai Jurgis Krušinskas - Žiedelis, Antanas Lekavičius - Gulbinas, Pranas Žukauskas - Šalmas. Nuo 1990 metų, kiekvieną vasario 15 d. Kruonyje vyksta kasmetinis renginys, skirtas atminti šiuos didvyrius ir visus partizaninio karo dalyvius, paaukojusius savo gyvybę dėl Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės.

Žinia, pats savaime renginys neatsirado, todėl buvo įdomu pakalbinti vieną iš pagrindinių šio minėjimo organizatorių Vytautą Aleksandrą Markevičių. Pasak jo, viskas prasidėjo Sąjūdžio laikais, kai Lietuvos liaudies buities muziejuje dirbusi mokytoja Aldona Rudauskienė suorganizavo perlaidoti savo artimo giminaičio partizano palaikus, kurio užkasimo vietą Kruonyje pavyko surasti – tai buvo vienas iš minėtų trijų partizanų. Jų užkasimo vieta Gojaus šile buvo maždaug žinoma, ir, nors tame miške sribai užkasė keliasdešimt žuvusių partizanų, žinota, jog vienoje konkrečioje vietoje užkasti ne daugiau kaip trys

kūnai, todėl nesunku buvo suprasti, kad atkasus trijų žmonių kaulus bus rasti būtent Žiedelis, Gulbinas ir Šalmas. 1989 m. lapkričio 11 d. žarstant šilo smėlį buvo atsargiai atkapstyti trijų žmonių kaulai, surišti viela. Kartu buvo ir... šuns kaulai, surišti ta pačia viela. Pasirodo, sribai nušautą šunį buvo numetę miestelio aikštėje kartu su išniekintais partizanų kūnais, kuriuos vėliau, visus surišę viela, nutempė ir užkasė Kruonio pakraštyje esančiame Gojaus šile... Surinkę žmonių kaulus artimieji juos perlaidojo į kapinaites Garliavoje. Bet žemėje amžiams liko jų kraujas... Todėl muziejaus darbuotojas Juvencijus Eligijus Morkūnas pasiūlė toje vietoje pastatyti stogastulpį. Kartu su žmona Dora ant pečių jis atnešė V. A. Markevičiui masyvią gegnę, iš kurios Vytautas padarė stogastulpį, o Eligijus išdrožė šventojo skulptūrėlę. 1990 m. vasario 15 d. stogastulpis jau stovėjo 3 partizanų užkasimo vietoje, tądien jis buvo ir pašventintas. Tais pačiais metais Kruonio

girininko Jono Kairiūkščio iniciatyva buvo pastatytas ir kryžius, kurį padirbino liaudies meistras Algirdas Šalkauskas. Nuo tų metų partizanų, žuvusių Vasario 16-osios išvakarėse, paminėjimas tapo kasmetiniu renginiu. Vėliau Leonui Juozoniui ir Stasiui Sajauskui, su virgulėmis išvaikščiojus šilą ir nustačius, jog čia užkasta per 30 partizanų kūnų, kilo mintis pagerbti juos sukuriant po simbolinį kapą – medinį kryželį. 1995 m. V. A. Markevičius padirbino 30 medinių kryželių, kurie buvo įkelti į šilo pušis: baltai nudažyti kryželiai švietė pušyne tarsi žuvusiųjų didvyrių vėlės... (Šiandien, remiantis Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, žinoma, kad Gojaus šile turėtų būti užkasti 36 laisvės kovotojų kūnai.)

2002 m. kovo 29 d. partizanų užkasimo vieta Kruonio miške įtraukta į Lietuvos Respublikos nekilnojamojų kultūros vertybių registrą (kodas L1210, dok. Nr. 064).

Seniūno Audriaus Slavinsko iniciatyva 2016 m. memoriale buvo pastatytas granito paminklas, skirtas žuvusiems partizanams (autoriai – Romanas Kazlauskas ir Gvidutis Švenčionis), seniūnaitis (ir, beje, bendruomenės pirmininkas) Kostas Garnys ir vienas, ir padedamas seniūnijos darbininkų, sutvarkė paminklo aplinką.

Taip susiklostė, kad šis kasmetinis minėjimas vyksta vakare, po 17 val. Kruonio bažnyčioje aukojamų šv. Mišių. Eisena su deglais patraukia iš miestelio aikštės į Gojaus šilą, kur prie laužų susirinkę žmonės dainuoja patriotines dainas, sakomos kalbos, maldomis ir karių šūvių salvėmis pagerbiamas čia užkastų partizanų atminimas. Po to visų laukia kareiviška košė – tai irgi viena iš idėjų, padariusių šį renginį ne paprastu formaliu veiksmu, bet artimu tautiečių susibūrimo vakaru. Beje, Kovo 11-osios akto signataras Vladimiras Jarmolenka vienas metais į šį minėjimą buvo atsivežęs svečią iš Lenkijos Seimo – šis labai nusistebėjo, kad lietuviai didvyrių pagerbti taip gausiai susirenka į mišką vėl vakarą, nepaisydami oro ir tamsos. Nors kasmet į minėjimą atvyksta garbių svečių iš Seimo ar Vyriausybės, nenuostabu, kad šiame renginyje nėra dalyvavęs nė vienas sribas ar kolaborantų partijos TSKP-LKP-LDDP-LSDP šulas – jei ir būtų toks išdrįsęs atvykti, jam būtų pasakyta: šventvagystė dalyvauti čia žmogui, kuris priklauso partijai, susitepusiai savo tautos krauju.

Džiugina jaunuomenės noras dalyvauti šiame renginyje – kasmet pėsčiųjų žygiu Gojaus šile užkastus partizanus pager-

bia jaunieji šauliai, jūrų skautai, palapinės miške stato ir lieka nakvoti visuomeninių organizacijų „Vanagas“ ir „Jaunieji Lietuvos patriotai“ nariai, moksleiviai.

Iš pradžių vietos valdžia į renginį žiūrėjo be ypatingo palaikymo, bet ir netrukdė. Viskas rėmėsi organizatorių ir padėjėjų entuziazmu. Ypač padėjo Kruonio girininkas J. Kairiūkštis. Vėliau suprasta šio renginio prasmė ir reikšmė, tad netrukus sulaukta savivaldybės paramos, buvęs Kaišiadorių meras Romualdas Urmilevičius garbės reikalu laikė padėti organizatoriams. Pastaruosius keliolika metų renginiu rūpinasi vietos bendruomenė ir valdžia, ypatingą dėmesį šiam minėjimui skiria ir naujasis savivaldybės meras Vytenis Tomkus (jis yra TS-LKD partijos Kaišiadorių skyriaus pirmininkas). Kruonio seniūnas Audrius Slavinskas renginį laiko prestižiniu miestelio įvykiu, todėl negaili nei laiko, nei jėgų – šįmet seniūnas pasistengė, kad būtų atnaujinti kryželiai, sudulėję per 22 metus. Seniūnija bendradarbiauja su Pravieniškių pataisos namais-atvirąja kolonija, todėl nuteistieji sutiko nemokamai pagaminti naujus kryželius, kurie prieš pat vasario 15 d. buvo pagaminti, nudažyti ir įkelti į pušis vietoje ankstesniųjų.

Naujai pagaminti kryželiai Gojaus šile, Kruonyje. *Autoriaus nuotr.*

Visgi pagrindinis organizatorius išlieka tas pats žmogus – Vytautas Aleksandras Markevičius. Bet metai bėga, Vytautas jau perkopė 80-mečio slenkstį, o ir formalumų vis daugėja, kuriuos įveikti juridinio asmens statuso neturinčiam visuomenininkui vis sunkiau. Tačiau idėja - Vasario 16-ąją paminėti kasmetiniu žuvusiųjų partizanų pagerbimu Gojaus šile vasario 15 d. - pastatyta ant tvirtų pamatų, taigi bus kam ją tęsti, jei sveikata Vytautui nebeleis taip pavydėtinai vikriai suktis.

Gojumi nuo seniausių laikų lietuviai vadina šventąsias girias. Žuvusių Lietuvos partizanų kraujas, susigėręs į Kruonio pakraštyje esančio Gojaus šilo smėlį, įprasmina šį šventumą labiau, nei galėtų kas nors kitas.

Gintaras Markevičius

Visuomeninių organizacijų „Vanagas“ ir „Jaunieji Lietuvos patriotai“ atstovai.

Autoriaus nuotr.

PUIKUS KONCERTAS, BET...

Vytautas Matulionis

Lietuvos Nepriklausomybės akto 99-ųjų metinių minėjimo „Švęskite laisvę“ koncertas, 2017.2.17., Klivlando šv. Kazimiero salėje. Koncerto atlikėjai: Kauno Vytauto Didžiojo universiteto šešiolikos asmenų kamerinis orkestras (vyr. dirigentas Jonas Janulevičius) ir saksofono solistas, Bostono Berklee College of Music auklėtinis, Liūtauras Janušaitis. Koncerte atlikti kūriniai vakaro programoje neįrašyti. Minėjamą rengė LB Klivlando apylinkės valdyba. Klausytojų apytikriai - pusantro šimto.

Koncertas prasidėjo Lietuvos kompozitorių nacionalinės premijos laureato Vidmanto Bartulio kūriniais „I like F. Schubert“ kameriniam orkestrui ir smuikui. Solinę smuiko dalį atliko orkestro koncertmeisterė Indrė Čepinskienė. Šis, pradžioje klausytojų ausies neglostantis, kūrinys išsiliejo plonyte, tylia, atrodytų nesibaigiančia, kantrybę bandančia, smuiko rūpestingai verpiama aštroko garso gija. Palaipsniui prie jos prisijungė žemesnieji orkestro instrumentai, ir pirminis įspūdis tuoj pat pranyko. Sodrus altų, violončelių ir kontrabaso įnašai greit sušvelnino smuiko „užsispyrusiai“ brėžiamą, šiurkštą liniją. Orkestro garsas „subrendo“, išaugo ir pražydo gražiomis, nelauktomis spalvomis. Muzikantų susikaupimas ir įsiklausymas buvo vaizdžiai pavyzdingas net ir greičiausiose, ritmiškai painiose kūrinio dalyse. Jis visiškai išsklaidė per greit susidarytas nuomones; kūrinys tapo patraukliu, nors jį giliau pažinti reikėtų daugiau laiko. Tačiau mįslė - kodėl jis buvo pavadintas „I like F.Schubert“ - taip ir liko neįspėta.

Pirmoje koncerto dalyje viešpatavo orkestras, o antroji jo dalis buvo talentingo saksofonisto Liūtauro Janušaičio karalija. Šis pasaulį jau spėjęs apkelti menininkas grojo soprano ir tenoro saksofonais (saksofonų yra šešios rūšys). Šį metalinį pučiamąjį, klarnetui giminingą, džiazą pasaulyje seniai įsitvirtinusių, bet klasikinėje muzikoje retokai naudojamą, instru-

mentą apie 1840 m. išrado belgas Adolphe Sax iš Dinant-sur-Meuse. Šiame koncerte Janušaitis grojo kūrinius iš savo naujausio albumo. Jam akompanavo VDU kamerinis orkestras, diriguojamas paties menininko. Tai nebuvo tik paprastas grojimas, bet išskirtinė kūno ir sielos dermė, sutapatinimas su instrumentu, atveriantis klausytojams nesvajotas garsines galimybes, kurias Liūtauras Janušaitis kruopščiai meniškai ir raiškiai

Toks spalvingų garsų potvynis klausytojus ne tik įtikino, bet ir įaudrino. Jų padėka menininkui, atskleidusiam jiems naują garsų pasaulį, buvo garsiai nuoširdi.

Trečioji koncerto dalis buvo skirta Lietuvos tarpukario estradose skambėjusioms, tango ar fokstroto ritmuose įrėmintoms dainoms-šlageriams. Liūtauro Janušaičio grojami instrumentai čia prabilo gryna ilgesio kalba: „Palangos jūroj“, „Paskutinį

Kamerinio orkestro pristatymas.

A.V.Matulionio nuotr.

kūniškai išnaudojo. Greituose natų srautuose jo pirštai mirgėdami šokinėjo klavišais, ilgos, lėtos, plaukiančios melodijos buvo paremtos tvirtu kvėpavimu, o aukštos *fortissimo* natos nestokojo nei jėgos, nei skaidraus skambesio. Muziko rankose abu grojami instrumentai įgijo savitą toną ir spalvą. Šiomis ypatybėmis Janušaitis ne tik mėgavosi. Jis jas iki galo ir įtaigiai išnaudojo, tą darė stebėtinai lengvai, įgudusiai, su pavydėtinu pasitikėjimu ir meistriškumu.

sekmadienį” ir t. t. Ši „kalba” buvo ypač artima tiems, kurių atmintyje tie seni, geri (?) laikai dar nebuvo visiškai išblėsę, nors tokių išėivijoje jau mažai beliko – jie jau seniai klausosi muzikos dausose. Tačiau išėivijos jaunimui dėl lengvai įsimenamų melodijų tos dainos buvo naujas, masinantis atradimas – kelias į jiems sunkiai suvokiamą praeitį. Šioje koncerto dalyje menininko bendravimas su klausytojais buvo glaudžiausias, kaip ir klausytojų su

Liūtauras Janušaitis atlieką kūrinių.

A.V.Matulionio nuotr.

orkestrui grojant Lietuvos himną, salė tylėjo, išskyrus porą drąsulių, išdrįsusių išsižioti? Buvo praleista labai retai pasitaikanti proga giedoti savo himną su orkestro palyda, ypač kai orkestras grojo „giedresniam” rakte. Kodėl, orkestrui jau pradėjus groti, buvo būtina vaikščioti scenoje, tarp muzikantų, gesinant ar uždegant šviesas? Ir iš kur atsirado ta programoje neįrašyta, staiga iš tamsos išnirusi šokėjų pora? Ar tai buvo bandymas užpildyti sumaištį sukėlusią spragą, atsiradusią, kai atlikėjai nebuvo apdovanoti staiga kažkur dingusiomis gėlėmis? Tai pirmas toks atvejis Klivlando lietuvių bendruomenės renginiuose. Norėtusi, kad jis būtų ir paskutinis. Akivaizdu, kad iš praeities klaidų vis dar nepasimokoma. Ir kas už tai atsakingas? Beje, liaukimės vadinę Klivlando lietuvių bendruomenę „kolonija”. Kada mes kolonizavom Ameriką? Tačiau vienu dalyku galime tikrai džiaugtis: šio puikaus koncerto nugalėtoja buvo muzika.

SKULPTŪROS J. BASANAČIUI KONKURSO NUGALĖTOJAS SUTINKA JOS PROJEKTĄ PADOVANOTI

Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius kovo 1 d. susitiko su konkurso paminklui tautos patriarchui, daktarui Jonui Basanavičiui vienu iš pirmos vietos laimėtojų, skulptoriumi Gediminu Piekuru. Susitikimo metu aptartos paminklo realizavimo idėjos. Skulptorius G. Piekuras mielai sutiko Vilniaus miesto savivaldybei ir visiems vilniečiams padovanoti skulptūros projektą, pagal kurį savivaldybė nupirks paminklo liejimo darbus. Tad pats projektas mokėsių mokėtojams nekainuos, tik jo įgyvendinimas, teigiama Vilniaus savivaldybės pranešime žiniasklaidai.

Skaičiuojama, kad paminklo nuliejimas kainuos apie 100 tūkstančių eurų, o kartu su aikštės sutvarkymu viso projekto sąmata sieks apie 300 tūkstančių eurų.

Konkursą laimėjusios paminklo idėjos autoriai – Gediminas Antanas Sakalis, Gediminas Piekuras ir Algirdas Rasimavičius siekė išraiškingai įprasminti dr. Jono Basanavičiaus asmenybę, charakterį, jo ryžtą, valią ir dvasingumą, anuometines politines peripetijas, todėl pasirinko klasikinį portretinį figūrinį sprendimą su stipriu vidiniu judesiu.

Praėjusį mėnesį įvykusio projekto penkiems konkurso prizininkams bus skirtos piniginės premijos: pirmosios vietos laimėtoju – 5 tūkst. Eur, antrosios – 4 tūkst. Eur; trečiosios – 3 tūkst. Eur, dvi paskatinamosios premijos po 2 500 Eur – ketvirtos ir penktos vietų laimėtojams.

Planuojama, kad paminklas dr. J. Basanavičiui ir jo vardo aikštė priešais Nacionalinę filharmoniją bus pastatyti 2018-aisiais, Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio metais, iki tautos patriarcho gimtadienio, kuris švenčiamas lapkričio 23 dieną. **LRT**

Vilniaus m. savivaldybės nuotr.

TAUTOS SIMBOLIS, VEDANTIS MUS Į ATEITĮ

Lukiškių aikštėje turi iškilti paminklas Vyčiui – žmonių dovana sau ir kraštui

Mūsų karta turi unikalią galimybę – žymėti atkurtos modernios valstybės pirmąjį šimtmetį. Iš 1918 metų Vasario 16-osios signatarų rankų mes gavome ne tik valstybės pamatus, bet ir priesaką ją saugoti, turtinti ir gražinti.

Tai tiesa, kurią mes tarsi visi žinome. Tačiau ar suvokiame savo atsakomybę?

Galbūt dar anksti mušti pavojaus varpus, nors sukaktį ketvirtis tautos sutinka toli nuo Tėvynės, o rinkiminiuose pažaduose ir intrigose paskendę politikai valstybės jubiliejus gali net nepastebėti.

Kaip mes, į Europos šeimą įžengusi Tauta, minėsime savo sukaktį?

Lietuva siekia tapti ŽMONIŲ VALSTYBE, ir be piliečių paramos, be visos Tautos dalyvavimo šis jubiliejus būtų beprasmiš.

Tėvai ir seneliai mums pasakojo, kaip 1928-aisias buvo pažymėtas pirmasis valstybės dešimtmetis, koks platus, visą šalį apimantis judėjimas per Lietuvą nuvilnijo 1930-aisiais - Vytauto metais. Po tų sukakčių liko paminklai dažname kaime, pastatytos modernios tuo laiku mokyklos, prikelta atminčiai Lietuvos senovė. O ką paliksime mes?

Labai norėtūsi, kad mes visi, šalies bendruomenė, o ypač šviesuomenė, apsvarstytų Šimtmetį kaip NACIONALINĘ IDĖJĄ, kaip Valstybės viziją – ką visi privalome nuveikti valstybės istorijos slenksčiui? Šimtmetis turi tapti ne beprasmių lėbavimų ir džiūgavimų serija, o tautos susitelkimu, tikru tramplinu visokeriopam šiuoliui į priekį.

Mūsų siekį būti žinių ir veržlumo valstybe turi atspindėti ir

mūsų simboliai. Jų toli nereikia ieškoti. VYTIS buvo mūsų tautos vedlys ištisais šimtmečiais. Jis buvo priekyje mūsų kovų vėliavose, dabar jo šuoliai turi įkvėpti Lietuvos jaunimą žinių troškimui, krašto garsinimui ir stiprinimui.

Visame krašte nėra nė vieno įsimintino paminklo mūsų valstybės simboliui. Mes KVIEČIAME PASTATYTI VYTĮ – paminklą mūsų garbingai praeičiai ir neabejotinai sėkmingai rytdienai Lietuvos istorinės sostinės Vilniaus centrinėje Lukiškių aikštėje.

Tą paminklą privalome pastatyti mes, visi Lietuvos žmonės – ne iš biudžeto, o iš suaukotų pinigų, paversdami paminklo Vyčiui statybą masiniu judėjimu, savo kova ir savo simboliu indėliu į Lietuvos suklestėjimą.

Neapsiribokime Vilniumi – šviesios ateities laukia visa šalis. Kiekviename jos kampe lyje suraskime ir įtvirtinkime simbolius, kurie įpareigos mus žengti į priekį.

Vyčio visuomeninio komiteto vardu:

Valdas Adamkus, Prezidentas
Regimantas Adomaitis, aktorius, Nacionalinės premijos laureatas
Vytenis Andriukaitis, EK komisaras, Kovo 11-osios akto signataras
Edmundas Armoška, kultūros mecenatas
Vida Bandis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovė Lietuvoje
Egidijus Bičkauskas, teisininkas, Kovo 11-osios akto signataras
Gintautas Blažiūnas, architektas, VGTU doc.
Vytautas Bogušis, Kovo 11-osios akto signataras, Vyčio kryžiaus ordino kavalierius
Jurgis Brėdikis, kardiologas, diplomatas, rašytojas, LSMU profesorius
Vytautas Brėdikis, architektas, Dailės akademijos profesorius
Ingrida Bublys, Lietuvos generalinė garbės konsulė Klivlende
Juozas Budraitis, aktorius, diplomatas, Nacionalinės premijos laureatas
Romualdas Budrys, LDM direktorius
Alfredas Bumblauskas, Vilniaus universiteto profesorius, istorikas
Jonas Burokas, Lietuvos laisvės kovotojų sąjungos Garbės pirmininkas
Saulius Cicėnas, Vilniaus universiteto profesorius, chirurgas onkologas
Ginas Dabašinskas, žurnalistas
Rimantas Dichavičius, grafikas, fotografas
Vydas Dolinskas, dr., Naciona-

linio Valdovų rūmų muziejaus direktorius
Gražina Drėmaitė, paminklo-saugininkė
Juozas Galkus, Dailės akademijos profesorius, grafikas, Vyčio studijos autorius
Petras Geniušas, pianistas, Nacionalinės premijos laureatas
Kasparas Genzbigelis, Sausio 13-osios brolijos pirmininkas
Vytautas Grigaravičius, Alytaus meras, Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius
Romualdas Grigas, profesorius, Mokslų akademijos narys korespondentas
Renaldas Gudauskas, prof. dr., Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos direktorius
Adas Jakubauskas, MRU profesorius, Lietuvos totorių sąjungos pirmininkas
Ramutis Jancevičius, teisėsau-gininkas
Zigfridas Jankauskas, Laisvės kovotojų sąjungos pirmininko pavaduotojas
Gediminas Jankus, rašytojas, buvęs Šaulių sąjungos vadas
Donatas Januta, teisininkas, publicistas iš Kalifornijos, JAV
Česlovas Jezerskas, dim. brigados generolas, Vyčio kryžiaus ordino kavalierius
Petras Jonušas, „Versmės“ leidyklos vadovas
Marius Jovaiša, leidėjas, fotografas
Arvydas Juozaitis, dr., filosofas, rašytojas, olimpinį žaidynių medalininkas
Jurgis Jurgelis, dim. generolas, Kovo 11-osios akto signataras
Henrikas Juškevičius, UNESCO generalinės direktorės patarėjas, Paryžius
Jurgis Kairys, lakūnas, pasaulio čempionas

Raimundas Kaminskas, Sąjūdžio Kauno tarybos pirmininkas
Gediminas Karalius, skulptorius, Nacionalinės premijos laureatas
Jonas Kauneckas, Panevėžio vyskupas emeritas, Vyčio kryžiaus ordino kavalierius
Algirdas Kaušpėdas, architektas, dainininkas
Vilius Kavaliauskas, žurnalistas, istorikas
Giedrius Kazimierėnas, tapytojas, Vilniaus dailės akademijos profesorius
Faina Kukliansky, teisininkė, Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkė
Antanas Kulakauskas, istorikas, Vytauto Didžiojo universiteto profesorius
Arnoldas Kulikauskis, Nepriklausomybės gynėjų sąjungos pirmininkas
Algirdas Kumža, Kovo 11-osios akto signataras, Lietuvos ambasadorių klubo prezidentas
Romas Kvintas, skulptorius
Mečys Laurinkus, dim. generolas, Kovo 11-osios akto signataras
Gabrielius Liaudanskas-Svaras, dainininkas
Povilas Malakauskas, dim. generolas, buvęs STT ir VSD direktorius
Danutė Mallart, kultūros mecenatė, Briuselis
Šarūnas Marčiulionis, olimpinis čempionas
Vincė Vaidevutė Margevičienė, Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos tarybos pirmininkė
Vytautas Martinkus, rašytojas, profesorius
Rimantas Miknys, istorikas, Lietuvos istorijos instituto direktorius

Paminklas, kuris ves mus į ateitį

- Jis atsistos Lukiškių aikštėje 2018 metų vasario 16-ąją;
- Jis pagerbs visus kovotojus už krašto laisvę;
- Jis bus Lietuvos žmonių dovana valstybės gimtadieniui;
- Jis taps įrodymu, kad esame piliečių valstybė.

PALIK PĖDSAKĄ SAVO ŽEMĖJE:

Vyčio paramos fondas
Įmonės kodas: 304400436
A/S Nr.: LT80 7300 0101 4970 6864
AB „Swedbank“

Marijonas Mikutavičius, dainininkas
Leonas Milčius, Kovo 11-osios akto signataras
Alvydas Nikžentaitis, istorikas
Virgilijus Noreika, dainininkas, pedagogas, Nacionalinės premijos laureatas
Romualdas Norkus, žurnalistas, leidėjas
Artūras Paulauskas, teisininkas, pirmasis LR generalinis prokuroras
Aurimas Perednis, žurnalistas
Saulius Pilinkus, Vilniaus istorijos puoselėtojas
Valdemaras Razumas, prof. dr., Mokslų akademijos prezidentas
Petras Repšys, skulptorius, Nacionalinės premijos laureatas
Deivydas Rimkevičius, teisininkas, Vyčio vėliavos Lukiškių aikštėje iniciatorius
Edmundas Rimša, dr., istorikas, heraldikos ir Vyčio tyrinėtojas
Benediktas Rupeika, žurnalistas, Kovo 11-osios akto signataras
Alvydas Sadeckas, teisėsau-gininkas
Raimondas Savickas, dailininkas, pedagogas
Albertas Sinevičius, LR pirmosios vyriausybės ministras
Gintaras Songaila, vienas Atgimimo Sąjūdžio kūrėjų, psichiatras
Ignas Stankovičius, dim. pulkininkas, Atsargos karininkų sąjungos pirmininkas
Aloyzas Stasiulevičius, dailininkas
Valentinas Sventickas, rašytojas, Nacionalinės premijos laureatas
Juozas Šalkauskas, žurnalistas
Pranas Šerpytis, kardiologas, Vilniaus universiteto profeso-

rius
Vytautas Šliūpas, Kalifornijos lietuvių veikėjas, aušrininko Jono Šliūpo sūnus
Sigitas Tamkevičius, Kauno arkivyskupas emeritas, Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius
Algirdas Toliatas, kunigas, Lietuvos policijos kapelionas
Rimas Tuminas, režisierius, Nacionalinės premijos laureatas
Vygaudas Ušackas, ES ambasadorius Rusijoje, buvęs UR ministras
Giedrius Uždavinsys, kardiologas, Vilniaus universiteto profesorius
Antanas Vaičekauskas, skulptorius
Stasys Vaitekūnas, Klaipėdos universiteto profesorius
Petras Vaitiekūnas, Kovo 11-osios signataras, diplomatas, buvęs UR ministras
Leonardas Vaitys, architektas, leidėjas
Antanas Valionis, diplomatas, buvęs UR ministras
Benediktas Vanagas, lenktynininkas
Zenonas Vegelevičius, lakūnas, dim. pulkininkas, buvęs karo aviacijos vadas
Andrius Vilkauskas, KTU fakulteto dekanas
Arkadijus Vinokuras, aktorius, publicistas
Petras Vyšniauskas, muzikantas, Nacionalinės premijos laureatas
Gabrielius Žemkalnis, Australijos lietuvių visuomenės veikėjas
Algirdas Žebrauskas, architektas, Nacionalinės premijos laureatas
Stasys Žirgulis, skulptorius
Artūras Žukauskas, prof., Vilniaus universiteto rektorius

RENGINIŲ KALENDORIUS

KOVO 17 d., penktadienį, 7 val. vakaro, Klivlando valstybinio universiteto (Cleveland State University) Waetjen Auditorium vyks **berniukų ir jaunuolių choro „DAGILĖLIS“** (Šiauliai, Lietuva) koncertas. **Koncertą remia: Klivlando valstybinio universiteto Tarptautinis skyrius, choras „Exultate“, LR konsulas.**

BIRŽELIO 11 d., sekmadienį, 2:00 val. po p. – Ekumeninės pamaldos už nuo sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus. Taip pat už 1941 m. birželio 13-14 d. trėmimų į Sibirą aukas. Minėjimas vyks Šv. Kazimiero bažnyčioje. Visi yra kviečiami vienyti su estais ir latviais šią dieną. Po to bus vaisės.
Rengia Klivlando baltiečių komitetas

GAUSĖJA S. LOZORAIČIO STIPENDININKŲ GRETOS

Lietuvos Respublikos nepaprastoji ir įgaliotoji ambasadorė Italijoje Jolanta Balčiūnienė (kairėje) ir magistrantė Šarūnė Rimdeikytė. *VDU arch. nuotr.*

2017 metai yra ypatingi magistrantūros programai „Diplomatija ir tarptautiniai santykiai“. Sukanka 15 metų, kai Vytauto Didžiojo universitete buvo atkurtos diplomatinės studijos. Prie atkūrimo darbų ženkliai prisidėjo lietuvių išeivija, visų pirma diplomato Stasio Lozoraičio bendraminčiai ir našlė Daniela Lozoraitienė.

Programa greitai tapo populiari tiek tarp politikos mokslų, tiek ir tarp kitų kryptų bakalauro programų absolventų. Daug metų dėstomoji kalba buvo lietuvių, vėliau – buvo pradėta dėstyti anglų kalba, o programoje stipriai pagausėjo studentų iš užsienio. Politologijos katedra, kuriai priklauso šios magistrantūros programos studijos, vykdo priėmimą du kartus metuose – birželį ir gruodžio mėnesiais.

„Politikos mokslų almanacho“ tomai, o 2010 m. buvo įsteigta Stasio Lozoraičio vardinė stipendija, kuria pasinaudodami programos magistrantai gali atlikti stažuotę Lietuvos Respublikos ambasadoje Romoje.

Per pastaruosius metus stipendininkais tapo šeši „Diplomatijos ir tarptautinių santykių“ programos magistrantai: Živilė Belevičiūtė, Lina Leliukaitė, Mindaugas Norkevičius, Inga Jakaitytė ir Urtė Januškevičiūtė. 2016 m. konkursą laimėjo Šarūnė Rimdeikytė.

Š. Rimdeikytė džiaugiasi galimybe stažuotę atlikti diplomatinėje atstovybėje. Taip pat pabrėžia, kad praktika Romoje tapo neįkainojama patirtimi, kuri pranoko visus lūkesčius. Tai gerokai daugiau nei oficialiame apraše pateiktos užduotys: analitinių Italijos

Kalbant apie programos steigimą, būtina priminti, kad daug pagalbos jai suteikė Danutė Vaičiulaitytė-Nourse. Aktyvi Jungtinių Amerikos Valstijų lietuvių bendruomenės veikėja, Seton Hall universiteto darbuotoja ne kartą organizavo šiai studijų programai tiek finansinę, tiek metodologinę pagalbą. JAV Lietuvių Fondui parėmus, buvo išleisti keli

2017 m. vasario 22 d.
į Amžinuosius Tėvo Namus iškeliavo
A.† A.
ALDONA AISTIENĖ
a.a. poeto JONO AISČIO žmona. Nuoširdžiai užjaučiame Jos vaikus, vaikaičius, artimuosius ir gedime kartu su jais.
Rumšiškių poeto Jono Aisčio muziejus, Lietuva

JAV LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ PIRMOKAMS – VADOVĖLIO „AŠ – PIRMOKAS!“ KOMPLEKTAS

Lietuvių Fondui ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai skyrus paramą, JAV lituanistinių mokyklų pirmokai gavo puikią dovaną – vadovėlio „Aš – pirmokas!“ komplektą. Jį sudaro: daugkartinio naudojimo spalvota knyga, du pratybų sąsiuviniai ir mokytojo knyga (elektroninė versija), kuri patalpinta JAV LB Švietimo tarybos tinklalapyje www.svietimotaryba.org/e-biblioteka.

Visa mokomoji medžiaga būtų sudėta į 33 šeštadienius, jame telpa visas kalbos ugdymo sritis apimanti programa, su šiuolaikinėmis didaktinėmis nuostatomis ir lietuvių bendruomenei aktualiomis vertybėmis. Mokiniai

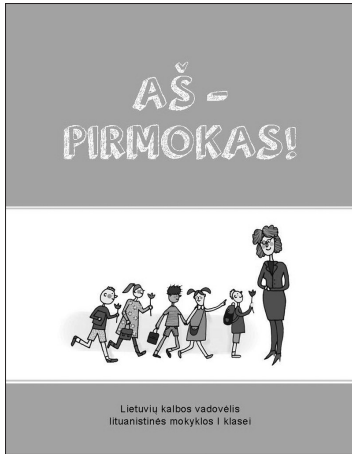
supažindinami su puikia lietuvių literatūros klasika (su šiuolaikine taip pat), jiems pateikti taisyklingi kalbinių požiūrių tekstai, suformuluoti šiuolaikiški ugdymo tikslai, tinkami šeštadieninės mokyklos specifikai, aiškiai ir sistemingai pateiktos visos kalbos ugdymo(-si) sritys, vienu ar kitu būdu parodyti jų integracijos būdai.

Šio ilgamečio projekto vadovė – Laima Apanavičienė, autorė – Elena Marcelionienė, dailininkė – Marta Žuravskaja, redaktorė – Loreta Timukienė. Vadovėlį apipavidalino ir maketavo Skaistė Bosas, pratybų sąsiuvinius – Mindaugas Braslauskas, konsultavo Marija Marcelionytė-Paliukė. Pasiūlymus teikė: Čika-

„DIRVAI“ AUKOJO:

S.Matas,
Independence, OH..... 250
J.Čekanauskienė,
West Lake Vill., CA 100
S.Petravičius,
Ranch Palos Vrd, CA 20
J.Savaitis,
York, PA 20
R.Lukas,
Interlaken, NJ 10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

gos lituanistinės mokyklos mokytojos Daiva Juzėnienė, Vitalija Mickienė, Jolanta Žurumskienė; taip pat Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokytojos Jovita Čepronienė, Jurita Tamošiūnienė ir Rasa Vydmantienė.

„Dirvos“ inf.

„VAIKO VARTAI Į MOKSLĄ“ JAU RENGIA SAVANORIUS VASARAI

2015 metų savanoriai iš JAV Lietuvoje. „Vaiko vartai į mokslą“ arch. nuotr.

Lietuvių Fondas jau ne vienerius metus per organizaciją „Vaiko vartai į mokslą“ remia kultūrinės-educacinės programas šios organizacijos Lietuvoje globojamuose pomokykliniuose dienos centruose ir laikinosios globos namuose, kuriuos lanko rizikos grupės šeimų vaikai. 1998 metais JAV įsteigta organizacija remia 11 dienos

centrų Lietuvoje. „Vaiko vartai į mokslą“ vasaromis jų globojamus dienos centrus siunčia dirbti savanoriais įvairaus amžiaus lietuvių kilmės asmenis (daugiausia studentus ir vyresniųjų klasių moksleivius), gyvenančius JAV. Nemaža grupelė jaunuolių ruošiasi dirbti Lietuvoje ir šių metų vasarą. Savanoriai tampa centrų lankytojų „vyresnieji broliai ir sesės“ – visi kartu kuria įvairiausių projektus, dirba, poilsiauja, dalyvauja išvykose, ekskursijose.

„Vaiko vartai į mokslą“ inf.

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

